

Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Peqqussutissatut siunnersuutip imai pingaarnertit tunuliaqutaalu

Peqqussutip siunertaraa qularnaassallugu napparsimasut ataqqinassusaasa, innimigisassaannerisa namminnerlu aalajangiisinnaassuseqarnerisa ataqqineqarnissaasa qularnaarneqarnissaata peqataaffiginissaa.

Peqqussutittaaq siunertaraa peqqinnissaqarfimmut naleqqiullugu napparsimasut inatsisitigut inissisimanerisa aamma inatsisitigut isumannaatsuunissaasa nukittorsarneqarnissaat kiisalu napparsimasut peqqinnissaqarfimmilu sulisut assigiinngitsut akornanni tatigeqatigiinnerup ikorfartorneqarnissaa.

Peqqussutissatut siunnersuutikkut inatsit ataatsimoortoq, peqqinnissaqarfimmut atatillugu misissortinnermut, katsorsartinnermut aamma paaqqutarineqarnermut naleqqiullugu napparsimasut ataasiakkaat namminneq aalajangiisinnaannerisa aamma inatsisitigut isumannaatsuunissaasa tunngaviusut aamma nalinginnaasumik tunngaviusut aqunneqarnerat aalajangersarneqarpoq.

Peqqussutissatut siunnersuut siusinnerusukkut inatsisiliamut periaasiusumullu naleqqiulluni aalajangersakkanik nutaanik makkuninnga imaqarpoq:

- 1) Napparsimasut paasissutissiinikkut isumaqataallutik akuersisarnissaat inatsisiliuunneqarpoq.
- 2) Napparsimasut 15-ileereersimasut misissortinnissaminnut, katsorsartinnissaminnut assigisaannullu paasissutissinneqareernikkut akuersissuteqartalissapput, taamaattorli angajoqqaatut oqartussaassusilik siunnersueqatigalugu.
- 3) Napparsimasut, paasissutissiinikkut isumaqataallutik akuersissuteqarnissaminnut atuuttuurtumik piginnaassuseqanngitsut misissortinnissaminnut, katsorsartinnissaminnut assigisaannullu qaniginerpaasaasa namminneq sinnerlutik akuersissuteqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.
- 4) Napparsimasut, paasissutissiinikkut isumaqataalluni akuersissuteqarnissaminnut atuuttuurtumik piginnaassuseqarsimannngitsut aammalu qaniginerpaasaqanngitsut, peqqissaanermik suliaqartup kikkunnulluunniit attuumassuteqanngitsup napparsimasup soqutigisaanik, katsorsartinnerit suunngitsunnguit eqqaassanngikkaanni, isumaginnittuunissaa qulakkeerneqassaaq.
- 5) Napparsimasut, paasissutissiinikkut isumaqataallutik akuersissuteqarnissaminnut sapersuttaaq, aalajangiinissamut sunniuteqaqataanissaat qulakkeerneqassaaq, katsorsartinnissap qanoq ittuunissaa paasigunikku.
- 6) Napparsimasut, inuunermi kingullermik piunasaqartarnissaat

- qulakkeerneqassaaq, tamatumani napparsimasup katsorsartinnissaq pillugu kissaatigisani oqaatigisinnaallugit, nammineerluni aalajangiisinnaasuseqarneq napparsimasasumit namminermit isumagineqarsinnaajunnaartillugu.
- 7) Napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut il.il. suliamut tunngatillugu allattugaatinik paasissutinneqarsinnaatitaanerit qulakkeerneqassaaq.
- 8) Napparsimasut qulakkiissavaat, peqqissaanermik suliaqartut napparsimasumik attaveqarnerminnut atatillugu pissutsinik nipangiusimanninnissaminik mianersuussinissaat.
- 9) Napparsimasut aallaavittut namminneerlutik aalajangersinnaavaat, peqqissutsimut paasissutissanik kikkut tunineqarsinnaanersut.
- 10) Napparsimasut qulakkiissavaat, peqqinnissaqarfiup iluani peqqissutsimut tunngasunik paasissutissanik ingerlatitseqqittoqarsinnaasoq oqaasiinnarmik akuersissuteqartoqarpat, imaluunniit immikkut akuersissuteqanngikkaluarluni ingerlatitseqqittoqarsinnaasoq katsorsarneqarneq pineqartoq ingerlatillugu.
- 11) Napparsimasut qulakkeerfigineqarput, peqqissutsimut paasissutissanik pisortatut oqartussaasunut peqqinnissaqarfiup avataaniittunut ingerlatitseqqinnissamut akuersissuteqarnissaq allaganngorlugu pisassasoq, pissutsit immikkut ittut naapertorlugit inatsisiliat allat malitsigisaannik sanioqqutitsisoqassanngippat.
- 12) Napparsimasut peqqissutsimut paasissutissat ilisimatusarnermut, kisitsisitigut paasissutissiornermut pilersaarusionermullu malittarisassat paasilluarnerunissaat qulakkiissavaat, taakkuami malittarisassatut ataatsimoortillugit katersorneqarmata.

Siunnersuut Kalaallit Nunaanni peqqinnissamut inatsisiliornerup iluarsarnissaanut aqutsisoqatigiinnit suliarineqarpoq Kalaallit Nunaannilu inatsisiliornerup nutarterneqarnissaanut suliniuterujussuup ilagalugu. Aqutsisoqatigiinni Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit, Naalakkersuisut Naalakkersuisut Inatsisileriffiannit, Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfimmit, Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandimit, Sundhedsministeriamit Justitsministeriamiillu aallartitat peqataapput. Siunnersuut lov nr. 482 af 1. juli 1998 om patienters tetsstilling, tunaartaralugu suliarineqarpoq.

2. Peqqussutip killigititai atuuffialu

2.1 Killigititaaq

Peqqussummi napparsimasut namminneq aalajangiisinnaanerit pillugu tunngaviusumik malittarisassat kiisalu paasissutissiineq, suliamut tunngasunik allattuugaatinik paasissutissinneqarsinnaatitaaneq aammalu peqqissutsimut paasissutissat, napparsimasup soqutigisaminik isumagininnissaminut napparsimasup peqqissaanermillu suliaqartut akornanni pisariaqartinneqartut aaqqiivigineqarput. Peqqussumi taamaalillutik napparsimasooq peqqissaanermillu suliaqartoq tamarmik immikkut siunnerfiupput.

Peqqussummi pineqanngillat assersuutigalugit tarnimikkut napparsimasut napparsimmavinniitinneqartarnerit pillugu inatsisit kiisalu inuup timaata ipiutaasartaanik peersisarneq pillugu inatsisit malillugit napparsimasooq immikkut inissisimappat, pisinnaatitaaffiisa illersorniarnissaat pisariaqarluni, taamaattumik

immikkut inatsisit tamakkua napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugit peqqussummut nuunneqassanatik.

2.2 Peqqussutip atuuffia

Siunnersuummi §§ 2-4-mut takuneqarsinnaasutut peqqussut napparsimasunut peqqinnissaqarfiup iluani peqqissaanermik suliaqartumit akuerisaasumit imaluunniit akuerisaasup akisussaaffia sinnerlugu sulisumit inummilluunniit malittarisassat immikkut ittut naapertorlugit peqqinnissaqarfiup iluani suliaassanik namminersuutiginnilluni isumaginnittuusumit misissortittunut, katsorsartittunut paaqqutarineqartunullu atuuppoq, inatsisiliornikkut allatut aalajangersaasoqarsimanngippat.

Peqqissaanermik suliaqartoq akuerisaasoq tassaavoq kinaluunniit akuersissuteqartarnek pillugu inatsisit imaluunniit Inatsisartut peqqussutaat atuuttut naapertorlugit, assersuutigalugu nakorsatut, kigutilerisutut, ernisussiortutut, tagiartuisartutut, pillorissaasutut imaluunniit peqqissaasutut akuersissummik nalunaarfigineqartoq. Peqqussuttaaq taamaaqataanik kikkunnulluunniit peqqissaanermik suliaqartut taakkua akisussaaffiisa ataanni sulisunut atuuppoq. Peqqussut aammattaaq kikkunnulluunniit malittarisassat immikkut ittut naapertorlugit peqqinnissaqarfiup iluani namminersorlutik suliamik isumaginnittunut, soorlu peqqinnissamik siammarsaasunut, atuuppoq.

Taamaalilluni peqqussutip atuuffiata avataaniipput soorlu periarfissat allat atorlugit katsorsaasartuni katsorsartittut, taakkua peqqissanermik suliaqartup akuerisaasup akisussaaffiata ataani sulisuunngippata. Tamatuma kinguneraa pineqartut Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfiup nakkutigisaanut ilaatinneqannginnerat.

Peqqussutittaaq atuuffiata avataaniipput qulaani taaneqartut suliaasaqarfiit immikkut aaqqiivigineqartut, soorlu tarnimikkut napparsimasunut pinngitsaaliissummik iliuuseqartarnerut tunngasut. Taamaatorli peqqussummi malittarisassat napparsimasunut, soorlu tarnimikkut napparsimasut napparsimmavinniitineqartarnerat pillugu inatsimmi pineqartunut atuupput, taakkua inatsimmut immikkut ittumut tassunga naleqquppata. Assersuutigalugu tarnimikkut napparsimasut katsorsartinnissaannut tunngasut, pinngitsaaliissummik iliuuseqartarnerit eqqaassanngikkaanni, napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugit peqqussummi aaqqiivigineqarsinnaapput, assersuutigalugu suliamut tunngatillugu allattugaatinik paasissutissinneqarsinnaatitaanermut, nipangiussisussaataitanermut kiisalu peqqissutimut paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermut malittarisassanut tunngasut.

Peqqussut napparsimasumut namminermut kisimi atuutinngilaq, kisiannili § 5 naapertorlugu aammattaaq napparsimasoq sinnerlugu oqartussaasumut. Sinniisuullutik oqartussat taamaalillutik, napparsimasoq soqutigisaminik isumaginnissinnaanngippat, napparsimasoq pillugu paasissutissanik pisinnaapput kiisalu suliamut tunngasunik allattugaatinik taanna sinnerlugu paasissutissinneqarsinnaatitaallutik. Tamaaliornikkut aatsaat sinniisuulluni oqartussaq napparsimasup pisinnaatitaaffinik isumaginnissinnaavoq.

3. Nipangiussisussaataaneq kiisalu peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq

Peqqussummi malittarisassatigut aalajangersarneqarpoq, napparsimasut piunasaqaateqarsinnaasut peqqissaanermik suliaqartut assigisaasalu inuussutissarsiutiminnik ingerlatsinerminni peqqissutsimut tunngasunik il.il. ilisimalikkaminnik ilimatsaassaminnilluunniit nipangiussisussaantertik nakkutigissagaat. Siunnersuummi pineqarput peqqissaanermik suliaqartut peqqinnissaqarfiup iluani misissuineramik, nappaatip suussusersiorneqarneranik, katsorsartinnermik peqqinnissaqarfikkoortumillu suliaminni paaqqutarinninnermik suliaqartut, takukkit peqqussummi §§ 2-4.

Naleqquttuosorineqanngilaq peqqissutsimut paasissutissanik assigisaannillu ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat ullumikkut malittarisassani assigiinningsuni arlalinniinnerat, pingaartumik pisortat ingerlatsinerat aamma nalunaarsuutit pillugit inatsimmi. Napparsimasut peqqissaanermillu suliaqartut inatsisitigut inissisimanerannik ataatsimut paasinnissinnaaqullugit taamaattumik siunnersuutigineqarpoq, peqqinnissaqarfiup iluani peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat assigiiaartut atulersinneqassasut, taamaalilluni taakkua aaqqiivigineqarnerat peqqussummi ataatsimiilersillugu.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu inatsit malillugu paasissutissat allanut isertuussassat assigiinningsukkuutaanut immikkoortillugit isiginiarneqarput. Taamatut immikkoortitsilluni isiginninneq peqqinnissaqarfimmi aqukkuminaappoq, taamaattumillu siunnersuutigineqarluni, paasissutissat allanut isertuussassat tamarmik ataatsimut aaqqiivigineqassasut. Taamaaliornikkut malittarisassanik aalajangersaasoqarsinnaavoq peqqinnissaqarfimmut immikkut naleqqussakkanik.

§ 24, imm. 2 nr. 1-imi siunnersuutigineqarpoq, peqqissutsimut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut peqqissaanermillu suliaqartunit allanit oqaloqatigiissutigineqarsinnaasut, napparsimasoq isumaqataalluni akuersiteqqaanngikkaluarlugu, paasissutissat napparsimasup misissugaanerata, katsorsartinnerata il.il. pisariaqartinneqarpata aammalu ingerlatitseqqinnissaq napparsimasup katsorsartinnermi nalaani soqutigisai pisariaqartitaalu mianeralugit pissapat.

Malittarisassatut pingaarnertut siunnersuutigineqarpoq, tak. § 24, imm. 1, peqqissaanermik suliaqartoq - apeqquataatinnagu taassuma pisortani atorfeqarnera namminersortutulluunniit katsorsaasarfiuteqarnera - napparsimasoq isumaqataalluni akuersiteqqaarlugu taamaallaat paasissutissanik allanut ingerlatitseqqinnissaq, tamatumani peqqissaanermik suliaqartunut allanut, oqartussaasunut il.il. Tamatumani katsorsartiffiup atuuttup nalaa kisimi pineqanngilaq. Assersuutigalugu peqqissutsimut paasissutissat, napparsimasup siusinnerusukkat katsorsartiffimmini katsorsartinnerata qanoq ingerlasimanera pillugu paaserusunneqartut.

Isumaqataalluni akuersineq tamatumani oqaasiinnakkut allakkatigulluunniit pisinnaavoq aammattaaq soorlu akuersineq peqqissaanermik suliaqartumut

paasissutissanik pissarsisussamut tunniunneqanngikkuni peqqissaanermik suliaqartumut paasissutissanik ingerlatitseqqittussamut tunniunneqarsinnaasoq.

Napparsimasunik misissuineranut, katsorsaanermut il.il. atasumik pisanngitsuni, soorlu eqqartuussinermit akileraartarnermilu oqartussanut paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermi, siunnersuutip allaganngorlugu isumaqataalluni akuersissuteqartarnissaq piumasaraa, aammattaaq soorlu akuersissut peqqissaanermik suliaqartumut paasissutissanik ingerlatitseqqittussamut taamaallaat tunniunneqarsinnaasoq, takukkit §§ 26 aamma 27. Piumasarineqarportaaq isumaqataalluni akuersineq napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut allanneqartassasoq.

Aalajangersagarpaalussuit immikkut inatsisiliani siammarsimasut ullumikkut pisortatigoortumik oqartussanik pisinnaatitsippot peqqissaanermik suliaqartut napparsimasoq isumaqataalluni akuersiteqqaarnagu peqqissutsimut paasissutissanik pissarsisarnissaannut. Peqqissutsimut paasissutissanik pissarsisinaanermut inatsisitigut aalajangersaaneq tamanna § 26-mi, imm. 2, nr. 1-imi qulakkeerneqarpoq. Aalajangersakkat taakkua amerlanertigut ima ilusilersugaapput, oqartussaassuseqartoq paasissutissanik oqartussaassuseqarfimmut pisariaqartinneqartunik taamaallaat piumasaqarsinnaanerminut pisinnaatitaasoq.

Tamakkua saniatigut § 26-mi, imm. 2, nr. 2-mi siunnersuutigineqarpoq napparsimasoq isumaqataalluni akuersiteqqaarnagu ingerlatitseqqittoqarsinnaasoq ingerlatitseqqinneq napparsimasup allalluunniit, soorlu napparsimasup qanigisaasa soqutigisinnaasaasa pingaartissinnaasaasaluunniit isumagineqarnissaannut pisariaqartinneqarpat. Siunnersuutigineqarportaaq § 26, imm. 2 nr. 3 naapertorlugu, ingerlatitseqqinneq akuersinertaqanngitsumik pisinnaasoq, ingerlatitseqqinnissaq oqartussaaffeqarfiup misissuineranut nakkutillineranullu pisariaqartinneqarpat, soorlu Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfiup peqqissaanermik suliaqartunik nakkutilliineranut.

Napparsimalluni toqusimasup peqqissusianut paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermut tunngasut pillugit immikkut aaqqiivigineqarnissaat siunnersuutigineqarpoq, takuuk § 28. Toqusimasup qanigisaasa qinnuigereernerisigut paasissutissat, assersuutigalugu Napparsimmavissuarmit Dronning Ingridimit nunap immikkoortuani nakorsamut ingerlateqqinneqarsinnaanerit ammaanarpoq, una siunertarineqarpat, nakorsap qaniginerpaasat toqusimasup nappaataata piartuaanermik, toquneranut pissutaasumik qanorlu ililluni toquneranik ilisimatissagai.

Kiisalu §§ 29-mi 30-mullu siunnersuutigineqarpoq napparsimasut ataasiakkaat peqqissusiannut paasissutissanik napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatiniit ilisimatusarnermut, pilersarusiornermut, kisitsisitigut paasissutissiisarnermut il.il. ingerlatitseqqittarnermut malittarisassat assigiiaartut atulersinneqassasut.

Peqqussummi kap. 5-imi nipangiussisussaataaneq aammalu peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq pillugit malittarisassat ataatsimut isigalugu ima aaqquissuunneqarput, tassa paasissutissat, napparsimasup katsorsartinnermi

nalaani peqqissaanermik suliaqartumit pissusissamisoortumik pissarsiarineqartussat akuersissummik pisariaqanngillat. Peqqissaanermik suliaqartut napparsimasup kissaateqarneranut nalornigunik imaluunniit katsorsartinnissap ingerlannissaa pilersaarutigineqanngippat, taamaattoq napparsimasup oqaasiinnakkut isumaqataalluni akuersissutaa peqqissaanermik suliaqartup pissarsiarissavaa. Peqqissutsimut paasissutissanut pingaarnerpaatut allakkatigut isumaqataalluni akuersissut aalajangersimalluinnartoq paasissutissiisorlu pissarsiarineqassaaq, pissutigalugu napparsimasup tamatumani peqqissutsiminut paasissutissat siunertanut allanut pissarsiarineqarfimminnuunngitsoq atorneqannginnissaat pissuteqarluni kissaatigisinnaammagu. Ilisimatusarnermut, pilersaarusiornermut kisitsisitigullu paasissutissiinissanut peqqissutsimut paasissutissat pineqarpata taakkua atorneqarnissaat akuersissutigineqartut tunngavigalugit illersugaassapput atorneqareerpatalu kimut tunngasuuneri ilisarnarunnaarsinneqarlutik.

Aammattaq peqqussutissatut siunnersuutip aalajangersagaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit innersuunneqarput.

4. Peqqussutissatut siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai il.il.

Namineerluni aalajangersinnaaneq pillugu aalajangersakkat (kap. 2 aamma 3) pingaartumik tassaapput maannakkut periaasiusup atuuttup katitnera erseqqissarneralu. Aalajangersakkat taamaattumik aningaasatigut siulersuinikkullu sunniteqarnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Napparsimasoq pisinnaatinnagu napparsimasup qaniginerpaasaasa paasissutissinneqareerluni isumaqataalluni akuersissuteqarnermut peqataatinneqartarnissaa pillugu malittarisassat nutaat taamaalillutik periaaserineqartussatut nalinginnaasumik atuuttussanngorlugit inatsisiliuussinerupput. Peqqissaanermik suliaqartup suliaqarfimmut pineqartumut suliamik allattukkanut ilisimasaqartup inummik paasissutissinneqareerluni akuersissuteqarsinnaanngitsumik qaniginerpaasaqanngitsumillu katsorsartissinnaanissaa pillugu aalajangersagaq maannakkut periaasiusumut aammalu pisinnaatitaaffiit inissisimanerannut naleqqiullugu akerlianik nutaajuvoq. Taamatut pisoqartarnissaa akuttusoorujussuussammat aammalu katsorsartinnerit annikitsunnguit soorpiannngitsuunerusut pineqassatillugit peqqissaanermik suliaqartup peqataatinneqartarnissaanik piunasaqarneq pinngitsoorneqartassammat, aqqissuussineq taanna taamaallaat ikittunnguanik aningaasartuuteqarfiussangatinneqarpoq.

Kapitali 4-mi peqqissutsimut paasissutissanik suliamut allattukkanik paasissutissinneqarsinnaatitaaneq pillugu malittarisassat peqqinnisaqarfimmut ikittuinnarnik aningaasartuuteqarfiussasut naatsorsuutigineqarpoq. Suliamut allattukkanik paasissutissinneqarsinnaatitaaneq paasissutissanut nakorsap peqqissaanermillu suliaqartut allat napparsimasunik misissuinermut, katsorsaanermut paaqqutarinninnermullu atasumik nalinginnaasumik paasissutissaannut tunngaviuvoq, takuuk kap. 2-mi 3-milu malittarisassat.

Nipangiussisussaataaneq peqqissutisimullu paasissutissat ingerlateqqittarnerat pillugu aalajangersakkat (kap. 5) aningaasatigut allaffissornikkullu sunniteqarnaviangitsut ilimagineqarpoq. Peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaannut akuersissuteqartarnissaq pillugu piunasaqaatit immikkut isigalugu tamanut atuuttumik pisariunnginnerulerput paasiuminernerulerlutillu, taamaattumillu aningaasatigut allaffissornikkullu atuinikinneruffiussallutik. Aammattaaq peqqissaanermik suliaqartut periaatsit atuuttut malillugit misissuinnermut, suliaqarnermut il.il. atasumik napparsimasunik paasissutissiinissaminnut akuersisitsinissaminnullu, kiisalu paasissutissanik assigisaannillu napparsimasup pissarsiarisimasaanik napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut ilanngussisarnissaminnut pisussaaffeqareerput. Malittarisassatut siunnersuutigineqartut malillugit ingerlatitseqqinnissap napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatitigut allanneqartarnissaanik piunasaqaat taamaattumik siulersuinikkut sulineramik annertunerulersitsinaviangilaq.

Aammattaaq tamatuma suliaasaqarfimmi napparsimasut sulisullu siulersorneqarnerat oqilisaavigissavaa tassa suliaasaqarfimmi aalajangersakkat siammarsimaqisut assigiiaanngisullu maanna peqqussummi ataatsimi katersorneqarlutillu erseqqissaavigineqarmata. Kiisalu naggataatigut oqaatigineqartariaqarpoq amerlanertigut tamanut atuuttumik malittarisassat erseqqinerusut kingunerissammasuk pisinnaatitaaffiittaaq inissisimanerannut atatillugu paatsuuisarnerit isumannaariniartarnermilu isumaqatigiinngissuteqartarnerit ikinnerulissammata.

Peqqussutissatut siunnersuut ataatsimut isigalugu taamaalilluni peqqinnissaqarfimmut oqartussaasunullu allanut ikittuinnarnik aningaasartuuteqarfiunerusussaavoq.

Kalaallit Nunaanni qitiusumik peqqinnissamut oqartussani peqqussut ingerlaavartumik malitseqartitsisarnissamik pisariaqalersitsissaaq, pingaartumik allaffissornikkut aqutsinermi maleruagassat erseqqissarneqarnerisa atuutilernerannut naleqqussartuernerannullu atatillugu. § 7, imm. 6 (napparsimasut paasissutissinneqartarnerat), § 22-mi (Suliamut tunngsunik allattugaatinik paasiniaaneq), kiisalu § 24, imm. 6-imi, § 25, imm. 2-mi, § 27, imm. 3-mi § 32-milu (peqqissutisimik paasissutissat ingerlateqqinneqartarnerat) maleruagassat aalajangersarnissaannut peqqussummi Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Maleruagassat atuutilerneqarnerini Peqqinnissaqarfimmi Nakkutilliisoqarfik ikuutissaaq pisariaqartillugulu allaffissornikkut aqutsinikkut ilitsersuutinik nammineq suliaqartassalluni.

Tamatuma saniatigut inatsisip atuutilersinnissaata piviusunngortinnerani innuttaasunut ingerlaavartumik paasisitsiniaasoqartariaqartassaaq kiisalu peqqissaanermik suliaqartunut ilitsersuisoqarlunilu atuartitsisoqartariaqartassalluni.

Ataatsimut isigalugu naatsorsuutigineqarpoq allaffissornikkut sulisumik (AC-fuldmęgtig) ukiumut 0,6-imik artukkiinerulerneq peqqussutip nassatarissagaa, ilaatigut Peqqinnissamut Pisortaqarfimmi (ukiumut 0,4-mik) ilaatigullu

Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfimmi (ukiumut 0,2-mik). Pingaartumik allaffissornikkut aqutsinermi maleruagassat atuutilernejarnannut naleqqussartuarnernullu atatillugu artukkiinerulertoqassaaq, minnerusumillu sulianik aalajangersimasunik suliaqarnermi ingerlaavartumillu paasisutissiisarnermik suliaqarnerni il.il..

5. Pisortani oqartussaasut aammalu suliniaqatigiiffiit il.il. tusarniaavigineqarnerat

Peqqussutissatut siunnersuut ukununga tusarniaassutigineqarpoq: Inatsisartut Peqqinnissamut Ataatsimiitiliaat, Naalakkersuisut Allattoqarfiat/ Inatsisileriffik, Kultureqarnermut, Ilinniaritaaqarnermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfik, Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqaarfik, Aningaasaqarnermut Pisortaqaarfik, Inuusutissarsiornermut Pisortaqaarfik, Aqutsinermut Pisortaqaarfik, Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik, Napparsimmaveqarfinnut tamanu aamma Nuummi Nakorsiararfik, Peqqissaanermik Ilinniarfik, KANUKOKA, Pituffimmi Nunaqqatigiit Siunnersuisoqatigiivi, Naalagaaffiup nunatsinni sinniisaa, Politimesteri, Justitsministeriet, Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen, Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullineqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfia, Atuisartut Siunnersuisoqatigiivi, Nakorsat peqatigiiffiat, Kigutigilerisut peqatigiiffiat aamma Peqqinnissaq pillugu Kattuffiit.

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut peqqussutissatut siunnersuummi allannguerujussuortoqarnissaanut tunngavissiinngillat. Napparsimasut paasisutissinneqarsinnaatitaanerat pillugu, kiisalu inuit ataaasiakkaat pillugit paasisutissat suliarineqartarnerat pillugu nalunaarfigineqarsinnaatitaanerat pillugu ersarinnerusumik maleruagassaqaarnissaa KANUKOKA-p siunnersuutigaa. Peqqissaanermik suliaqartunit tusarniaanermut akissutini ataaasiakkaani ilaatigut aalajangersakkat assigiinngitsut erseqqissarneqarnissaannik pisariaqartitsineq tikkuartorneqarpoq, tamannalu kingusinnerusukkut allaffissornikkut aqutsinermi maleruagassat ilitsersuutinillu atuutilersitsinermut kiisalu peqqinnissamut oqartussat ingerlaavartumik paasisutissiisarnernannut atatillugu piimaarpoq. Kalaallit Nunaanni Atuisartunut pisisartunullu siunnersuisartoqatigiit siunnersuummut isumaqataapput ilaatigullu napparsimasup peqqinnissaqarfiullu, kiisalu taassuma sulisorisaasa assigiinngitsut akornanni paaseqatigiinnerulersoqarnissaanik peqqussut nassataqassangatillugu.

Peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataaasiakkaanut oqaaseqaatit

Kapitali 1

Kapitali siunertamut aalajangersakkanik, peqqussutip atuuffianik aalajangersakkamik aammalu qitiusutut isummanik peqqussummi atorneqartunik kiisalu napparsimasup pisinnaatitaaffiit inatsisit malillugit sinniisuusussat peqataatinneqartalernissaat pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq.

§ 1-imut tunngatillugu

Peqqussutip siunertaraa qulakkiissallugu napparsimasut ataqinassusaasa, innimigisassaanerisa (timikkut tarnikkullu miannernassuseqarnerat) kiisalu namminneerlutik aalajangiisinnaanerisa ataqineqarnissaannut peqataanissaq.

Peqqussutittaaq siunertaraa qulakkiissallugu napparsimasup peqqissaanermillu suliaqartup akornanni tatigeqatigiinneq.

Anguniakkatut aalajangersakkami pingaarnepaatillugu erseqqissarneqassaaq peqqussut tamakkerluni aammalu aalajangersakkanik ataasiakkaanik nassuiaaneq, ilaatigut peqqussutip piginnaatitsinermut aalajangersagartaasa iluaqutigineqarnissaannut atasumik tunngaviusunik isummanillu anguniakkatut aalajangersakkami oqaatigineqartunik tunngaveqassammat.

§ 2-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami peqqussutip atuuffia aalajangersarneqarpoq. Peqqussut atuuppoq napparsimasunut peqqinnissaqarfup iluani peqqissaanermik suliaqartunit akuerisaasunit aammalu inunnit taakkua sinnerlugit sulisuusunit kiisalu inunnit malittarisassat immikkut ittut malillugit peqqinnissaqarfup iluani namminersorlutik suliassanik ingerlatsisunit misissorneqartunut, suliaritittunut paaqutarineqartunullu. Peqqussummissaaq pineqarput katsorsaanerit il.il. peqqissaanermik suliaqartunit taaneqartunit inunnik isumaginninnikkut suliffeqarfanni allanilu ingerlanneqartut. Pissutsit kingulliullugit taaneqartut peqqussutip oqaasertaani ilassutikkut imatut nalunaaqutaqarput: "allaniluunniit peqqinnissamut tunngasunik suliaqarfiusuni".

Aammattaq peqqussutissatut siunnersuummi nalinnginnaasumik oqaaseqaatit immikkoortuat 2.2 innersuussutigineqarpoq.

Peqqussut atuuppoq napparsimasunut misissugaritittunut, katsorsartittunut peqqinnissaqarfikkoortumillu paaqutarineqartunut, tassa imaappoq napparsimasunut katsorsarneqartunut. Peqqussutip taamaalilluni pingaarnepaatillugu imaraa innuttaasup tamatumani nammineq napparsimasutut isigaluni peqqinnissaqarfimmik attaveqarsimanissaa.

Napparsimasoq tassaavoq peqqinnissaqarfimmik atuisuusoq, apeqqutaatinnagu pineqartoq peqqissuunersoq nappaateqarnerorluunniit.

Taamatut taaguutip nalinginnaasumik qanoq isumaqarneranik nassuiaateqartitsineq - WHO-p martsimi 1994 saqqummiussaaniit "A declaration on the Promotion of Patients' Rights in Europe"-imit ima pissusissamisoortigaaq tamatuma peqqussutip oqaasertaanut ilanngunnissaa pisariaqarsorinarani.

Taaguutip qanoq isumaqarneranik nassuiaat peqqussummik atuisussap oqaatsip "napparsimasoq" oqaatsitigut qanoq annertutigisumik nassuiarsinnaaneraa apeqqutaavoq, tamatumun-ngalu atatillugu tikkuarneqassalluni, naartusut aammalu assersuutigalugu peqqinnissakkut meeqqanut inuusuttuaqqanullu

pinaveersaartitsinermik suliniuteqarfigineqartut napparsimasuunngimmata. Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu peqqussummik paasinnittaatsimi inuit peqqissut taakkua aammattaq napparsimasutut paasineqassapput.

§ 3-mut tunngatillugu

Naleqquttuosorinarpoq ataatsimoortumik naatsumillu oqaaseq "katsorsartinneq" isumasiussallugu, tassalu imaappoq misissortinneq, nappaatip katsorsarneqarnera, peqqinnissaqarfikkoortumik paaqqutarineqarneq, napparsimasunut ataasiakkaanut peqqinnissaqarfikkoortumik pinaveersaartitsinermik suliniuteqarnerit assigisaallu.

Salliutillugu katsorsartinneq paasineqassaaq tassaasoq nappaatip suliarineqarnera aammalu qanoq iliuuseqarnerit tamatumunnga pissusissamisoortumik attuumassuteqartut: Misissuineq, nappaatip suussusersiornera, sungiusarneqaaqqinneq il.il. Tassunga ilaapput napparsimasunik paaqqutarinninneq aammattaq katsorsaannermut atasoq. "Peqqinnissakkut sulianik ilinniagaqartunik paaqqutarineqarneq" oqaluuserineqartillugu tamatumani paaqqutarinninneq nalinginnaasoq inunnik isumaginninnermik suliaasaqarfiup iluani pisoq, soorlu utoqqaat angerlarsimaffianni, napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugit peqqussummi pineqanngillat. "Napparsimasunut ataasiakkaanut peqqinnissaqarfikkoortumik pinaveersaartitsinermik suliniuteqarnerit" isumaqarpoq peqqinnissakkut suliatigut inuit ataasiakkaarlugit pinaveersaartitsineq peqqussummi pineqartoq.

§ 4-mut tunngatillugu

§ 4-mi oqaaseq "peqqissaanermik suliaqartut" qanoq isumaqartillugu paasineqassanersoq nassuiarneqarpoq, tamatumuuna inatsimmi tassaallutik inuit peqqinnissakkut sulinissamut immikkut inatsisiliaq naapertorlugu akuerisaasut, soorlu nakorsat, kigutit nakorsaat, peqqissaasut, ernusissioortut, tagiartuisartut, pillorissaasut, kigutileriffinni kigusiortut, kiropaktorit, isikkanik tagiartuisartut, tarnip pissusiinik ilisimasallit, isarusioortut, kliniske dietister kigutigissaasullu imaluunniit inuit taakkua akisussaaffii sinnerlugit suliaqartut.

Aammattaq "peqqissaanermik suliaqartut" tassaapput inuit malittarisassat immikkut ittit malillugit Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfiup iluani namminersuutigalugu suliaasanik isumaginnittut. Tamatumani eqqarsaatigineqarput peqqinnissamik siammarsaasut Kalaallit Nunaanni peqqinnissamik siammarsaasut ilinniartitaanerat pillugu peqqinnissamut aqutsisoqarfiup kaajallaasitaata 17. juni 1980-imeersup iluarsiivigineqarneratigut sulisuusut.

Peqqussummi oqaaseq "peqqissaanermik suliaqartoq/suliaqartut" atorneqartillugu paasineqassaaq qulaani taaneqartut pineqartut.

Nakorsaasiortut inuillu allat taamaallaat nakorsaatinik innuttaasunut tunioraasartut napparsimasunik katsorsaanermi toqqaannartumik peqataaneq ajorput. Pineqartut taamaattumik napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu peqqussummi pineqanngillat.

§ 5-imut tunngatillugu

Napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu peqqussummi napparsimasup soqutigisaanut inatsisit malillugit sinniisuutitap (angajoqqaatut oqartussaassuseqartup, qaniginerpaasap angajoqqaarsialluunniit) isumaginnittuunissaata eqqartorneqarnerani, sinniisuutitaq peqqussut malillugu napparsimasup pisinnaatitaaffiinit peqataatinneqalertarnissaminut pisinnaatinneqartariaqarpoq, soorlu kap. 4-mi suliamut allattukkanik paasissutissinneqarsinnaatitaanermut kiisalu kap. 5-imi peqqissutsimik paasissutissanik ingerlatitseqqittarnermut akuersissuteqartarnermi tunngavigalugit. Napparsimasup pisinnaatitaaffiinit peqataatinneqalernerq tamanna pinngippat sinniisuutitap napparsimasup soqutigisaanik isumaginninnissaminut ilungersuuteqarnera killeqarsimassaaq.

Inatsisit malillugit sinniisuutitap peqqussut malillugu napparsimasup pisinnaatitaaffiinit peqataatinneqalernissaani taamaallaat pineqarput sinniisuutitap napparsimasup soqutigisaanik pisariaqartitaanillu aalajangersimalluinnartunik pissuteqartumik isumagisinnaasai. Assersuutigalugu sinniisuutitap napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinik paasiniaatinneqarnissaata qanoq annertutiginissaa eqqarsaatigeqqissaartariaqarpoq. Tamatumani sukumiisumik nassuiaassineqartariaqarpoq, taamaalilluni sinniisuutitap napparsimasumik ikiuniarsinnaanissaa pinngitsoorneqassammat. Tamannattaaq inatsisit malillugit sinniisuutitap peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinnissaannut isumaqataalluni akuersisinnaatitaaneranut atuuppoq. Aammattaaq taama pisoqarnerani sinniisuutitap napparsimasup soqutigisaasa akuersissutiginissaannut pisinnaatitaanini atortariaqarpaa. Napparsimasoq ingerlatitseqqinnissamut erseqqissumik akerliliippat aammalu napparsimasup aalajangernera siunertaqarsorinanngikkaluarpuunniit sinniisuutitap aalajangerneq tamanna ataqqisariaqarpaa. Apeqqut tamatuma kingornatigut peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqartarnissaat pillugu aalajangersakkat malillugit suliarineqassaaq.

Napparsimasup soqutigisai pisariaqartitaalu sinniisuutitap isumagissavai. Tamannalu isumaqarpoq, soorlu sinniisuutitaq inuunermut pisariaqavissumik suliaritinnissamik napparsimasoq sinnerlugu tunuartitsisinnaanngisaannarmat.

Kapitali 2

Paasissutissinneqareerluni isumaqataalluni akuersineq pillugu, tassalu napparsimasut nammineq aalajangiisinnaassusaannik aalajangersakkat katsorsaasup/napparsimasup akornanni pissutsinik imaqarput.

Kapitali 2-p imarai nakorsaatit atorlugit katsorsartinneq tamarmi nammineq piumasutsimik tunngaveqarneranik aalajangersakkat, pissutsit immikkut illuinnartut inatsisiliornermi pinngitsaaliisummik iliuuserineqarsinnaasut ammaffigisat eqqaassanngikkaanni, soorlu tarnikkut napparsimasoqartillugu aammalu nappaatit tunillaassuuttut akiorniarneqartillugit. Pissutsit tunngaviliisuulluinnartut pineqarput, napparsimasullu nammineerluni aalajangiisinnaatitaanera, inuullu inissisimanagera kiffanngissusialu tunngaviupput.

Malittarisassat tunngaviat § 6-imi oqaasertaliorneqarpoq tamatumani erseqqissarneqarluni katsorsartinneq sunaluunniit aallartinneqarsinnaanngitsoq nangeqqinneqarluniluunniit napparsimasoq paasissutissinneqareerluni isumaqataalluni akuersereersimatinnagu. Kapitali 2-mi aalajangersakkat allat imaraat napparsimasup ukiukippallaarnermik imaluunniit paasissutissinneqarnissamut akuersissuteqarnissamullu piginnaassuseqannginneq pissutigalugit nammineerluni soqutigisaminik isumaginnissinnaannginnera. Tamatumunnga pissutaasinnaapput inerisimanninneq imaluunniit nappaammut taamalu nappaatip katsorsarneqarnissaanut il.il.paasinnissinnaajunnaarsimaneq.

Innuttaasup peqqinnissaqarfimmut saaffiginninneranut amerlanertigut pissutaasarpooq suup nappaatigineqarneranik peqqissutsikkullu ajornartorsiutit annertunerusumik annikinnerusumilluunniit akuerigaluarlugit nassueruteqarneq. Ajornartorsiutit nassuerutigineqarpata innuttaasup peqqinnissaanermik suliaqartumut, nakorsamuunerusoq, saaffiginnittarpoq tamatumanilu taanna napparsimasutut pineqalersarluni. Nakorsap napparsimasoq misissussavaa pineqartorlu peqqissusia, misissuisimanerit inernerannik, katsorsartinnissamut isumaliutersuutaasinnaasunik, suliaritinnissallu siunnersuutaasup ingerlannerani nappaatip ilakutaanik kingunerluutissaanillu, kiisalu katsorsartinnissamut periarfissaasinnaasunik nakorsatigut illersorneqarsinnasunik il.il. paasissutissillugulu siunnersussallugu. Nakorsap napparsimasumik paasissutissiinera napparsimasumik oqaloqatiginnikkut pisariaqarpoq, tamatumani nakorsaq napparsimasup isumai tusarnaassallugit taassumalu aalajangerneri peqataaffigissallugit. Oqaloqatigiinnermi erseqqissarneqartariaqarpoq katsorsartinneq iluatsittumik inerineqassappat nakorsap napparsimasullu akornanni suleqatigiinneqartariaqartoq aammalu napparsimasoq katsorsartinnissap iluatsinnissaanut akisussaaqataasariaqartoq.

Napparsimasoq amerlanertigut qajannartumik inissisimakkajuttarpoq nakorsallu siunnersuina pinngitsoorsinnaanagu. Tamanna nakorsap malussarsinnaassusianut inoqamminullu naakkittassusianut annertuumik piunasaqaateqarpoq. Napparsimasoq peqqissutsini katsorsartinnissamullu periarfiusinnaasut pillugit sukumiisumik, tamatumanissaaq kissaatigiguniuk nappaatip ilakutai kingunerlutaasinnaasullu pillugit, paasissutissinneqarnissaminik piunasaqaateqarsinnaatitaavoq. Nakorsamik oqaloqateqarnini tunngavigalugu napparsimasup aalajangissavaa taama pisoqassappat katsorsartinnerit sorliit il.il. aallartinneqassanersut. Katsorsartinnerup ingerlanera iluatsissappat pisariaqarpoq napparsimasup nakorsallu akornanni tatigeqatigiinnissaq, napparsimasup inuttut ataqqinassusaa, timikkut tarnikkullu innimigisariaqarnera kiisalu napparsimasup nammineerluni aalajangiisinnaassuseqarnera ataqqillugit.

§ 6-imit tunngatillugu

Aalajangersakkap imaraa paasissutissiinikkut akuersissuteqartarneq pillugu pingaarnerusumik malittarisassaq. Misissuineq, katsorsaaneq paaqqutarinninnerluunniit aallartinneqassanngillat nangeqqinneqaratilluunniit napparsimasoq paasissutissinneqareerlunermigut akuerseqqaartinnagu. Tamatumanili pineqanngilaq napparsimasoq 15-it inorlugit ukioqarpat imaluunniit akuersissuteqarnissaminut pisinnaanngippat, tak. peqqussummi §§ 8-10, kiisalu

pisuni immikkorluinnaq ittuni, tamatumani periarfissaqarpat pinngitsaaliisummik suliniuteqarnissamut immikkut inatsisiliat malinneqassasut.

Imm. 2-mi malittarisassaq malillugu napparsimasup sukkulluunniit akuersissutini atorunnaarsissinnaavaa. Malittarisassami erseqqissarneqarpoq, nammineq piumasutsimik isumaqataalluni akuersineq pineqarmat, tamatumani napparsimasoq sukkulluunniit tunuarsinnaasoq katsorsartinnerup nangeqqinneqarnissaanut itigartitsilluni. Tamanna pingaaruteqarsinnaavoq napparsimasup upperisaqartuunini - allatulluunniit - isumaqarnini pissutigalugit katsorsaariaatsinut assigiinngitsunut, soorlu aalersortinnermut, itigartitsineranut. Aalersortinnissamut aammulluunniit aak tunngavigalugu tunissassianik nakorsaasersorneqarnissamut itigartitsisarneq upperisarsioqatigiinnit Jehovap Nalunaajaasuinit ingerlanneqarpoq.

Napparsimasup misissortinnissamut katsorsartinnissamulluunniit neqeroorfigineqarnini itigartippagu tamanna napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut allanneqassaaq. Tamanna aammattaaq atuuppoq itigartitsineq qanoq iliuuseqarfigineqanngitsumik pippat, soorlu napparsimasup nassuiaatitaqanngitsumik katsorsartiffissani qimaannarpagu. Napparsimasoq taama pisoqartillugu ajornanngippat katsorsartinnissap pinngitsoorneqartup suut kingunerisinnaaneraai pillugit paasissutissinneqartariaqarpoq.

Nammineerluni aalajangiisinnaatitaaneq sapinngisamik annertunerpaamik atuutissaaq, tassa imaappoq pisuni tamani napparsimasoq nappaatiminik aalajangersimalluinnartumik paasinnissinnaagaangat naliliisinnaallunilu. Malittarisassat napparsimasunut atuuttuurtumik paasinnissinnaajunnaarsimasunut akuersissuteqarsinnaanngitsunullu katsorsartinnissamik toqqaanissamut il.il. piginnaassuseqannginnermut attuumassuteqartut immikkut akuersissuteqartarnissamik siunertallit aalajangersarneqartariaqarput. Tamatumani pineqarput inersimasuunngitsut aammalu inuit eqqarsarluarsinnaajunnaarsimasut, soorlu eqqarsartaatsimikkut piginnaanikitsut utoqqarmullu utertut.

Imm. 3-mi aalajangersakkami "paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersineq" (informed consent), silarsuarmi tamarmi peqqinnissaqarfinni siuarsimasuni aalajangersimasumik sulianut ilaatinneqartoq kiisalu nunat tamalaat isumaqatigiisutaanni atorneqartoq, erseqqissumik isumasiorlugu nassuiarneqarpoq. Tamanna pillugu peqqussummi oqaatsip taassuma atorneqarnissaa naleqquttuusorineqarpoq.

Oqaatsip taassuma atorneqarnerata pitsaaqutigaa oqaatsimi ataatsimi immikkoortut marluk napparsimasup pisinnaatitaaffianut qitiusut, paasissutissiineq aamma akuersineq, ataatsimoortinneqarmata, tamatumani oqaatigineqarluni akuersissuteqarnermi peqqissuseq pillugu paasissutissinneqarneq, katsorsartinnissamut periarfissat il.il. pinngitsoorneqarsinnaanngitsut. Akuersineq paasissutissiinermik sukumiisumik tunngaveqanngitsoq amigaateqartussaassaaq, iliuuseqarnissamut taama annertutigisumut, soorlu nappaatip katsorsarneqarnissaa inummut iliuusaasoq annertoq. Napparsimasup § 7, imm. 2 malillugu paasissutissinneqarnissani itigartippagu paasissutisseereerluni isumaqataalluni akuersineq eqqarsaatigineqartuassaaq, naak napparsimasup nammineq

kissaateqarnera malillugu - paasissutissiinerup annertussusia qanorlu inissisimamera killeqarsinnaagaluartoq.

Paasissutissiineq nammineq piumassutsimik aammalu pissusissamisoortumik akuersinermut tunngaviususaaq nappaatip suussusianik, katsorsartinnissamut periarfissaasinnaasunik, sillimaffigisariaqakkanik nappaatillu kingunerluutigisinnaasaanik il.il. paasissutissanik, napparsimasup katsorsartinnissaminik apeqqutinut isummerfigisassaanik annertuunik imaqartariaqarpoq. Tamanna aalajangersakkami oqaatigineqarpoq, tassa paasissutissiineq sukumiisuussasoq. Paasissutissattaq suliassaqarfimmi sulisunik taamatut pisoqarnerani paasisimasaqarlartunik sulisoqartitsinikkut pisussaasariaqarput. Paasissutissat peqqissaanermik suliaqartumiit napparsimasumullu isumaqatigiinniutigineqarnerat inummut tunngatillugit naleqquttunngorsagaassapput, taamaalillutik napparsimasut ataasiakkaat pissutsinik il.il. sapinngisamik paasinnissinnaaqullugit. Aalajangiisuususaaq tassaavoq napparsimasooq nammineq piumassutsiminik akuersinissaanut tunngavissanik taamaattunik tunissallugu, tassalu sumilluunniit pinngitsaaliissutaanngitsumik akuersisissallugu.

Pingaartuuvoq peqqinnissamik suliaqartup paasissutisseereernikkut isumaqataalluni akuersinerup pissarsiarineqarnissaata isumagineqarnissaa, piffissami misissuiffiup katsorsartinnerullu ingerlanerani, napparsimasup katsorsartinnissamut apeqqummut aalajangiinissaanut pitsaanerpaamik tunngavissaqarluni periarfissaqartitsillugu, aammalu inuttut atugarisat - avatangiisit - atoruminartut napparsimasup katsorsartinnissamut apeqqutip isumaliutiginnissaanut aalajangiiviginissaanullu atorlugit. Napparsimasooq soorlu nakorsaatitukkaminik allanilluunniit pissuteqarluni ikiarsippat, paasissutissiinissap katsorsaannissallu kinguartinneqarnissaat isumaliutigisariaqarput - tamanna pisariaqarpoq - napparsimasup katsorsartinnissaminut tunngasunut peqqissinerulluni isummerluarsinnaanerulernissaata tungaanut. Paasissutisseereernikkulli akuersineq annertuumik katsorsartilluni suliaritinnissat pilersinnagit piffissaalluarallartillugu pissarsiarineqartariaqarpoq.

Katsorsartinniarluni paasissutissinneqareerluni isumaqataalluni akuersineq nalinninnaasumik erniinnaartumik tunniunneqartassaaq, tassalu sivisunerusumik eqqarsarfissaqartitaaffiunani. Pisut ilaanni napparsimasup naleqquttumik - sivisunerusumik - eqqarsarfissaqartinnissaa pissusissamisoortassaaq, tamatumani nappaat katsorsarneqartussaaq imaannaanngitsuugaangat ilakutaqaraangallu. Maannakkuugallartorli tamatumani malittarisassanik aqqissuussanik atulersitsinissaaq naleqquttuunaviannigilaq, akuersisarnissami pissutsit assigiinngisitaartorujussuunerat pissutalugu. Peqqissaanermik suliaqartooq taamaattumik pissutsini aalajangersimavissuni sivisunerusumik eqqarsarfissaqartitsisoqartariaqarnerooq naliliisariaqartassaaq. Napparsimasup eqqarsarfissaqarnissamik kissaateqarnera sapinngisamik ataqqineqartassaaq.

Paasissutissinneqareerluni isumaqataalluni akuersinissaaq tunniunneqartinnagu sivisunerusumik eqqarsarfissaqarnissaaq pineqaraangat peqqissaanermik suliaqartup

napparsimasoq apeqqummik ilaqtutaminik ikinngutiminillu oqaloqatigiissuteqarnissaanik kajumissaarsinnaavaa.

Peqqissaanermik suliaqartup napparsimasumut paasissutissiinerani peqqissaanermik suliaqartup napparsimasumut naalaarnissaminut piffissaqarnissaa pingaartuuvoq, taamaalilluni napparsimasoq peqqissutsiminut tunngasunik il.il. nassuiaanissaminut periarfissinneqassammat, tamatumannisaaq ilanngullugu napparsimasup nappaammi ersiutaannik kiisalu katsorsartinnissaminut kissaatigisinnaasaminut nammineq qanoq isumaqanera.

Paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersinermik tunniussineq tassaavoq napparsimasup peqqissaanermillu suliaqartup akornanni aqqutit marluk atorlugit attaveqaatigiinnikkut angusarineqartoq. Napparsimasut amerlaqisut taamatut pisoqartillugu tapersersuisutut inummik allamik illersuisussamilluunniit pissarsinissaminnik kissaateqartarput, tamannalu peqqissaanermik suliaqartup tungaaniit sapinngisamik akuersaarneqartassaaq. Inuit tapersersuisutut atuuttussat eqqarsaatigineqarput soorlu aapparizat, ilaqtutat ilaat, ikinngutit, sanngiinnerusunut akunnermiliuttut, attaveqaatit tapersersuisutullu ikiortit il.il.

Oqalutseqarnissamik pisariaqartitsineq apeqqutillu allatigut oqaatsinut tunngasut pillugit § 7-imi nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Akuersineq aammalu misissortinnermut kiisalu suliaritinnermut pisunut allanut atatillugu paasissutissanut tunngasut napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut allanneqassapput. Napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatit taamaalillutik imaqqassapput napparsimasup aqqanik il.il., napparsimasup attavigineqarfianut pissutaasup ullulerneranik, misissuinerit inernerinik, nappaatip suussuserneranik, katsorsaanerup aallartinneqarnissaanik, nakorsaatinik tunniussinissamik, peqqissaanermik suliaqartunut allanut innersuussinermik kiisalu paasissutissat suut napparsimasumut tunniunneqarnerannik, tamatumannisaaq ilanngullugit paasissutissat allaganngorlugit tunniunneqarsimasut kiisalu napparsimasup paasissutissat tunniunneqartut tunngavigalugit nalunaarutai.

Imm. 4-mi aalajangersakkap akuersissutip ilusissaa imaraa, tassami allakkatigut, oqaasiinnakkut imaluunniit pissutsit najoqqutaralugit oqaaseqanngikkaluarluni akuersineq pineqarsinnaammat.

Apeqqut saqqummiunneqarsinnaasooq tassaavoq, akuersissuteqartoqarneranik oqartoqarsinnaassappat qanoq isumaqarnermik nalunaarutiginninneq qanoq erseqqitsigissanersoq.

Paatsoorneqarsinnaanngitsumik isumaqataalluni akuersineq pissaaq erseqqissumik oqaatigineqarpat napparsimasoq katsorsartinnissani pillugu isumaqataalluni nalunaartoq. Tamanna allakkatigut oqaasiinnakkulluunniit pisinnaavoq. *Allakkatigut isumaqataalluni akuersineq* erseqqissumik tunngaviliissaaq. Pisut amerlanerpaartaanni allakkatigut akuersineq katsorsartinnissami pisariaqarnaviannigilaq. Tamanna aammattaaq eqqarsaatigineqassaaq, tassa peqqissaanermik suliaqartup napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut

allatuinissaq pillugu malittarisassat malillugit paasissutissanik sorlernik napparsimasumut tunniussinissaminut pisussaataanera kiisalu napparsimasup paasissutissiineq tunngavigalugu nalunaarutai imminnut ataqtigiimmata.

Oqaasiinnakkut isumaqataalluni akuersineq peqqussutip matuma atuuffiata iluani malittarisassatut pingaarnertut naammappoq, takuuk peqqissaanermik suliaqartup napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut allattuisussaataanera pillugu qulaani taaneqartoq.

Oqaaseqanngikkaluarluni akuersineq pissaaq inuit ataasiakkaat kalerrisaarinerat pissusilersornerallu imatut paasineqarpata taamatut paasissutissiineq tunngavigalugu akuersissuteqartoqartoq. Peqqussutissatut siunnersuutip matuma atuuffiata iluani oqaaseqanngikkaluarluni akuersineq taamaallaat akuersaarneqartariaqarpoq katsorsartinnissaq napparsimasup kissaatigisaanut naleqquttuuppat kiisalu pisuni immikkut ittuni, soorlu § 10-mi allaaserineqartutut nukinginnartunik pisoqartillugu, pisunilu allani napparsimasup paatsuugassaangitsumik akuersinissaa "piusuusaartillugu" pissarsiarineqassagaangit.

Oqaaseqanngikkaluarluni akuersinikkut taamaallaat inatsimmi piumasaaqatigineqartut naammassineqassapput qularutigineqanngippat napparsimasup pissusilersornermigut katsorsartinnissaminut tassungaluunniit atasunut isumaqataanini nalunaarutigippagu. Peqqissaanermik suliaqartup napparsimasooq isumaqataanersoq annikinnerpaakkulluunniit qularutigippagu oqaasiinnakkut akuersineq pissarsiarineqassaaq.

Oqaaseqanngikkaluarluni akuersineq amerlanerpaatigut immikkoortunut misissuinnermut katsorsartinnernullu atatillugu atorneqarsinnaavoq. Napparsimasooq assersuutigalugu nunap immikkoortuani nakorsamut nakorsiaruni misissuinerit nalinginnaasut nakorsiarnerup nalinginnaasup iluaniittut, soorlu puaat misissortinnerat, tallit nissullu sulisinnaassusiisa misissornerat, ikit salinneqarnerat, mattusersuineq il.il. imaaliillaanaq suliarineqarsinnaapput, tassami nakorsap ilimagisariaqarmagu - napparsimasooq pisunut allatut iliuuseqanngippat saqqummiussinani luunniit - suliniutinut pineqartunut oqaaseqanngikkaluarluni akuersineqartoq. Tamanna aamma nakorsamit immikkut ilinniagaqarsimasumit misissortinnerni katsorsartinnernilu atuuppoq.

Peqqinnissaqarneq pillugu inatsiseqarnerup iluani pingaarnertut malittarisassaq taamaalilluni imaappoq, peqqissaanermik suliaqartup suliarinninnissamik aallartitsinissaanut nangeqqinissaanulluunniit il.il. oqaasiinnakkut akuersineq naammattoq.

Imm. 5-ip imaraa Naalakkersuisut akuersissutip qanoq iluseqarnissaa imassaalu pillugit erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaanerannik piginnaatitsineq. Piginnaatitsissut eqqarsaatigineqarpoq akuersinnermut piumasaaqatinnik nassuiaanermut atorneqassasoq. Akuersineq atuuttoq pineqarsinnaaqqullugu tamanna nakorsaatit atorlugit katsorsaanernut assigisaannullu aalajangersimalluinnartunut tunniunneqarsimassaaq. Akuersineq qanittukut pisussani, tassa imaappoq

suliaritinnissamut piffissami qaninnerpaami ingerlanneqartussamut atuutissaaq, imaangitsoq qaquguluunniit pisussatut nalunartumi.

Piginnaatitsineq aammattaaq erseqqissaatitut atuutissaaq, malittarisassaaq pingaarneq tassaasoq oqaasiinnakkut akuersineq. Allakkatigut akuersissutip atuuffissaa nassuiarneqarsinnaavoq, soorlu allakkatigut akuersinerup atornissaa naatsorsuutigisariaqartoq imaannaangitsunik katsorsaalluni passussinernut nappaatip ilakutaanik kingunerlutsitsinernillu il.il. nassataqarsinnaasunut atasumik.

§ 7-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

§ 7-imut tunngatillugu

Imm. 1 naapertorlugu napparsimasooq kinaluunniit pisinnaatitaavoq peqqissutsiminik aammalu katsorsartinnissaminut periarfissaasinnaasunik naammattumik paasissutissinneqarnissaminut. Oqaatsit peqqissuseq aammalu katsorsartinnissamut periarfissaasinnaasut tassaaput napparsimasumut paasissutissat suliassamut tunngassuteqartut tamarmik, soorlu ajorunnaarnissaaq, nappaat, misissueriaatsit, pinaveersaartitsinissamut katsorsartinnissamullu periarfissat, nappaatit suussusersiornerat, ajutooriataarsinnaanerit, kingunerlutsitsinerit, nappaatip ilakutai, paaqqutarineqarnissamut periarfissaaq il.il. Napparsimasooq katsorsartinnissamik neqeroorummut isumaliutersuuteqartillugu nappaatip ilakutarisinnaasaanut kingunerluutigisinnaasaanullu pisoqariataarsinnaanera amerlanertigut immikkoortutut pingaartuummata, pissutsit taakkua peqqussutip oqaasertaani immikkut oqaatigineqarput.

Pisuni arlaqartuni napparsimasup peqqissutsiminut tunngasunik il.il. paasisaqarnissani kissaatigineq ajorpaa. Taanna "paasissutissinneqannginnissamut pisinnaatitaaneq" imm. 2-mi immikkut oqaasertaliorneqarpoq. Tamatumani immikkut nalunaatsumik erseqqissarneqassaaq, napparsimasup nammineerluni aalajangiisinnaassusia atuummattaaq napparsimasup peqqissutsimik, nappaatip suussusersiorneranik, katsorsartinnissamut periarfissaasinnaasunik il.il. paasissutissinneqarnissaminik itigartitsiinnarsinnaaneranut. Napparsimasup akuersinera taamaattoq paasissutissiinertut isigineqarpoq, tassami killilimmik paasissutissiineq napparsimasup tungaaniit nalunngisatut toqqakkamik pissuteqarmat.

Imm. 3-mi aalajangersakkami peqqinnissamik suliaqartup qanoq iliorluni imm. 1 naapertorlugu paasissutissiisarnissaa nassuiarneqarpoq. Paasissutissiineq pisariaqartinneqarpat ingerlaannartumik pissaaq, napparsimasumullu nalunaarutigineqassalluni oqaatsinik erseqqissunik paasinartunillu, taamaalilluni napparsimasup qanoq pisoqarnissaa paasisinnaaniassammagu, tassa peqqissutsiminik, katsorsartinnissamut periarfiusinnaasunik assigiinngitsunik, katsorsartinnissanullu assigiinngitsunut atasumik nappaatip ilakutarisinnaasaanut kingunerluutaasinnaasunullu. Paasissutissiineq qajassuussisumik periaaseqarluni pisassaaq tiguisussallu inuttut qanoq ukioqartiginera, inerisimassusia, misilittagaqassusia il.il. eqqarsaatigalugit naleqqussagaassalluni. Tamatumaniipportaaq peqqissaanermik suliaqartup napparsimasut, oqartussaasunut

peqqissaanermillu suliaqartunut pisinnaatitaaffimminnik
piumasaqaateqarnissaminut sungiussisimanngitsunut immikkut
isumaginninnissaminut pisussaaitaanera.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 9-mi
allassimavoq kalaallit oqaasii pingaarnertut oqaaserineqartut kiisalu pisortani
kalaallit danskillu oqaasii atorneqarsinnaasut. Pisortat ingerlatsiviini suliat
suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7a naapertorlugu suliami
illuatungiusoq oqarsinnaavoq nammineq kalaallisut qallunaatulluunniit
danskisulluunniit oqaasilimmit ikiorneqarusulluni. Taamatut oqarneq
oqartussaasumut qilersuisuuvoq.

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsit kiisalu suliat
suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7a-mi (suliarinninnermi allatullu
ingerlatsinnermi imaaliallaannaq atorneqarsinnaanngitsoq) tunngavigalugit pisortat
suliffeqarfutaanni attaveqaqatigiinneq tamarmi - aammattaaq sullissisup
napparsimasullu akornanni - malittarisassatut pingaarnertut kalaallit oqaasii
danskillu oqaasii atorlugit ingerlanneqassarsinnaassasoq.

Napparsimasumik kalaallisut danskisulluunniit oqaasilimmik
attaveqaqateqarniarnermi ajornartorsiuteqartoq peqqissaanermik suliallit
paasigunikku aallaavittut oqalutsimik aggersaasoqassaaq. Aammattaaq pisortat
peqqinnissaqarfutaata suliaminik pilersaarusiornermini misilittakkat naapertorlugit
katsorsaaffimmi pineqartumi oqalutseqarnissamik pisariaqartitsineq
eqqarsaatigisariaqarpaa.

Sulinermi minnerunngitsumillu katsorsaavinni minnerusuni pigaartuunermiluunniit
il.il. utaqqisinneqarsinnaanngitsumik oqalutseqarnissamik pisariaqartitsinnermi
tamatigut oqalutseqarnissaq ajornakusoorsinnaasarpoq. Oqalutsimik
ilinniarsimasumik peqqinnissamullu tunngasunik ilisimasalimmik
oqalutseqarsinnaaneq qaqutigunnaq piviusunngortarpoq. Pisorpassuarni
peqqissaanermik sulialimmik marluinnik oqaasilimmik oqalutseqarneq
naammaginarparpoq pissutsillu taamaatsillugit inuit allat aamma killilimmik
oqalutsiginissaat piukkunnarsinnaasarput. Taamatut oqalutseqarneq, ilaatigut
ilaquttanik qanigisanillu allanik oqaloqateqartarneq eqqarsaatigilluagassaavoq,
aamma napparsimasup peqqissaanermillu suliallip akornanni tatigeqatigiinneq
eqqarsaatigalugu. Meeqqat qaqutigunnaq oqalutsitut atorneqarsinnaapput.

Katsorsartittarfinni arlaqaqisuni ilitsersuutit paasissutissiinermullu atortussat naqitat
atorneqartarnerat ileqquuvoq. Tamanna amerlanertigut naleqquttuusinnaavoq,
naqitikkanilli paasissutissiisarneq kisimi atorneqarsinnaanngilaq, oqaatsisigulli
paasissutissiinermik napparsimasunut ataasiakkaanut aammalu katsorsartilluni
suliaritinnissamut tunngasunut naleqqussakkamik tapertaqartinneqartariaqarlutik.

Imm. 4 naapertorlugu paasissutissiineq pinaveersaartitsinermut, katsorsartinnissamut
aammalu paaqqutarineqarnissamut periarfissanut tunngasunik paasissutissanik
imaqassaaq, tamatumani ilanngullugit katsorsartinnissanut periarfissaasinnaasut
nakorsatigoortumik illersorneqarsinnaasut kiisalu katsorsartinnissaq

aallartinneqanngitsuussagalarpat tamatuma kingunerisinnaasaanik paasissutissanik. Taamaalilluni nakorsap naliliinera malillugu oqaloqatigiinnermut katsorsartinnissamullu attuumassuteqartut tamarmik paasissutissiissutigineqassallutik.

Paasissutissiineq annertunerussiaaq katsorsartinneq nappaatip ilakutaanik kingunerluutaanillu imaannaanngitsunik nassataqartussaasoq ilimagilluinnarneqarpat. Tamatumani nalunaarutigineqassaaq paasissutissiinissamut pisussaatitaaneq sakkortusineqartassamat, nappaatip ilakutai kingunerlutsitsinissalluunniit imaannaanngitsuussasut ilimagineqaraluttuinarpata. Taamaalilluni nappaatip ilakutaqalersinnaanera pillugu napparsimasumut paasissutissiisussaanermik tunngaviliisumik kisitsisitigut paasissutissatigut ajoqutaasinnaasup angissusissaanik procentinnguilluni killissassarititaq aalajangersimasumik taaneqarsinnaanngilaq.

Titartaganngorlugu takussagaanni nappaatip ilakutaasa/kingunerlutsitsinerit aammalu suliaritinnerup akornanni pissutsit "uuttuutit" marluk ikiorsiullugit imatut nassuiarneqarsinnaapput: a) "nappaatip ilakutai imaannaanngitsut" annikilliaruaartumik "nappaatip ilakutaanut suulluannngitsut"; b) "nappaatip ilakutai atuukkajunnerusut" annikilliaruaartumik "nappaatip ilakutai qaqutigoornerusut". Tamatuma kingornatigut katiterinerit sisamat ukuusut pilissapput: 1) imaannaanngitsut/atuukkajunnerusut; 2) imaannaanngitsut/qaqutigoornerusut; 3) suulluannngitsut/atuukkajunnerusut; 4) suulluannngitsut/qaqutigoornerusut. 1)-imi 2)-milu tamatigut sukumiisumik paasissutissiineqartassaaq. 3)-mi amerlanertigut annertunngitsumilli, paasissutissiineqartassaaq. 4)-mi paasissutissiinissaq piumasarineqarajunngilaq. Takussutissap takuneqarsinnaasutut piartuaarnerit arlallit imarai, taakkunani nakorsatigoortumik nalilerneqassalluni qanoq annertutigisumik qanorlu sukumiitigisumik suliaritinnermi nappaatip ilakutai kingunerlutsitsinerilu pillugit paasissutissiisoqartariaqarnerusut.

Imm. 5 naapertorlugu peqqissaanermik suliaqartup ilimagiguniuk napparsimasooq aalajangernissaminut pissutsinik ilisimasaqanngitsooq (tassa akuersinerminik nalunaarnissaminut), napparsimasooq tamatuminnga immikkut paasitissavaa. Imaassinnaavoq pissutsit napparsimasumut pineqartumut immikkut tunngassuteqartut, soorlu napparsimasooq inuusuttuaraappat timersortartoq, taava pilattaanissaq annikinnerusumik suliaritinnerminngarnit immikkut ulorianarsinnaasunik nassataqarsinnaavoq.

Imm. 6 naapertorlugu Naalakkersuisut akuersinerup ilusissaa imassaalu pillugit erseqqinnerusunik malittarisassanik aalajangersaasinnaapput.

§ 8-mut tunngatillugu

Nammineersinnaatitaangitsunut tunngasut, nammineersinnaanermut inatsit Kunngip peqqussutaatigut nr. 306-ikkut 14. maj 1993-imeersukkut Kalaallit Nunaannut atortussanngortinneqartukkut iluarsivigineqarput.

Nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 5 naapertorlugu meeqqat inuusuttuaqqallu 18-it inorlugit ukioqartut angajoqqaanit oqartussaaffigineqarput, aappanissimangikkunik. § 6 naapertorlugu angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq meeqqamik isumaginnittussaavoq, oqartussaassuseqartorlu meeqqamut namminermut tunngasunik aalajangiisinnaavoq meeqqap soqutigisai pisariaqartitaalu tunngavigalugit. Angajoqqaatut oqartussaassuseqarneq meeqqap timikkut tarnikkullu innarlerneqannginnissaata illersornissaanut kiisalu ajoqquserneqarluni iliorfigineqannginnissaanut pisussaaffimmik kinguneqarpoq.

Aalajangersakkat taakkua aallaaveqarput angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq tassaasoq - meeqqap soqutigisaasigut - meeraq sinnerlugu misissortinnissaanut katsorsartinnissaanullu il.il. paasissutissinneqareernikkut akuersisussaasoq. Aalajangersakkat ima paasineqassapput meeraq aalajangiilernerme peqataatinneqassasoq, taamaalilluni meeqqap qanoq isumaqarnera pingaarutilittut ilanngunneqassalluni.

Peqqinnissaqarfiup iluani ukiut ingerlaneranni periaaseq imaaliartuaarsimavoq, peqqinnissaqarfiup katsorsartinnissamut neqeroorutaannut il.il. akulikinnerujartuinnartumik meeqqat namminneq isummertittarlugit, tassa katsorsartinnissaannut paasissutissiinikkut akuersitittarlugit, taamaattorli imatut, angajoqqaatut oqartussaassuseqartup aalajangiilernerme peqataatinneqarluni. § 8-mi malittarisassatut siunnersuutigineqartup siunertaraa suliassamut tunngasumik malittarisassap erseqqissup, tamatumalu peqatigisaanik 15-iniit 17-inut ukiullit katsorsartinnissaminnut il.il. paasissutissinneqareernikkut namminneerlutik, angajoqqaatulli oqartussaasoq isumasiorlugu, akuersinissaannut ajornartitsinngitsup pilersinnissaa.

Aalajangersakkap ilusilersorneqarnerani inuusuttuaqqat namminneerlutik aalajangiisinnaatitaanerisa angajoqqaallu isumaginnittussaataitanerisa akornanni naleqqussaalluni oqimaatigiiissitsineqassasoq pingaartinneqarpoq. Aammattaaq aalajangersakkap erseqqissumik allaffissornikkullu siulersoruminartumik ilusilernissaa siunertarineqarpoq. Naliliinissarli taamaalilluni taamaallaat qaqutiguinnaq atuuttassaaq, tassalu inuusuttuaqqat 15-ileereersimasut inerisimangissutsiminnut ersiutitut isummernerme kingunissaat paasisinnaangikkaangassuk. Taamatut pisoqaraangat angajoqqaatut oqartussaassuseqartoq tassaassaaq paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisussa.

Inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit, ineriartornertik aammalu nappaatip qanoq ittuunera apeqqutaatillugit katsorsartinnissanut paasisimasaqarluartarput. Tamanna napparsimasut pisinnaatitaaneranni pingaartinneqartariaqarpoq. Maannakkumut pisarnertut toqqarneqaannarsinnaavoq erseqqissassallugu, inuusuttuaqqat 18-it inorlugit ukiullit suliaritinnissaq pillugu aalajangiilernerme peqataatinneqartassasut, inerisimassusertik nappaatillu suussusia tunngavigalugit. Taamaattorli naleqqunnerusutut isumaqarfigineqarpoq inuusuttuaqqat pisinnaatitaaffii peqqussummi erseqqinnerusumik aalajangersarneqassasut 15-inik ukioqalereersimanissaannut killissarititap atuutilersinneqarneratigut. Ukiutigut taamatut killissaliineq inatsimmi allami naluneqanngilaq, soorlu

nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 33-mi, imm. 2-mi, taanna naapertorlugu inuusuttuaqqap 15-inik ukioqaleereersimasup sulinissamut isumaqatigiissutit nammineerluni atorunnaarsissinnaammagit suliallu assipaluanik suliaqalerluni, angajoqqaatut oqartussaassusilik allatut aalajangiinngippat, imaluunniit nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 37, imm. 1, taanna naapertorlugu nammineersinnaatitaanngitsup 15-inik ukioqalereerfimmi kingornatigut aalajangersinnaammagu namminerisamik suliffik pissarsiani nammineq piumasaminik iliuseqarfigisinnaagaa.

Peqqussutissatut siunnersuut naapertorlugu inuusuttuaqqap 15-inik ukioqalereersimasup katsorsartinnissamut il.il. paasisutissinneqareernikkut nammineerluni akuersinissaa pingaernerutinneqarpoq. Pineqartoq suli nammineersinnaatitaanngimmat aammalu angajoqqaatut oqartussaassusillip ataaniilluni, taava angajoqqaatut oqartussaassusilik inuusuttuaqqatulli paasisutissinneqassaaq. Aammattaaq angajoqqaatut oqartussaassusilik oqartussaassuseqanngitsup isummernerani peqataatinneqassaaq. Tamanna peqqissaanermik suliaqartutaaq katsorsartinnissamik pisariaqartitsineq aammalu kissaatigineqartut pillugit angajoqqaajusut qanoq isumaqarnerannik paasiniaanissaanik kinguneqassaaq. Malittarisassamimi siunertarineqarpoq katsorsartinnissaq inuit attuumassuteqartut pingasut akornanni oqaloqatigiissutigineqassasoq, katsorsartinnissamut kissaatit il.il. ataatsimoorluni oqaloqatigiissutigineqarnissaannik siunertaqarnerusumik. Tamanna katsorsartinnissani qaqutigunnaq pisartuni, aammattaaq nappaatini sivilunaartumik katsorsartiffiusussani, soorlu sukkornerni inuusuttuaqqalluunniit krefteqarnerini atuuppoq.

Inuusuttuaqqat angajoqqaallu akornanni isumaqatigiinngissuteqartarnissani akuttusuumik pisartussaassagunartuni aalajangiisinnaanermut piginnaatinneqarneq naggataatigut inuusuttuaqqanut 15-iniit 17-inut ukiulinnut tutsinneqassaaq.

Tamatuma kingunerissavaa inuusuttuaqqap katsorsartinnissaminut akuersinissani nammineq akisussaaffigissagaa, aammattaaq soorlu inuusuttuaqqa katsorsartinnissaminut angajoqqaajusutut oqartussamit naleqqutinngitsumik pinngitsaalineqarsinnaanermi itigartitsisinnaasoq.

Pissusiviatigutaaq ilimagiinnagassaassaaq pisuni taaneqartuni inuusuttuaqqap nammineerluni aalajangiisinnaatitaannginnissaa, tassami inuusuttuaqqap tamatigut namminerlu katsorsartinnissaq kissaatiginngisani itigartissinnaassammagu.

Meeqqanut inuusuttuaqqanullu 15-iliisimannngitsunut nammineersinnaatitaaneq pillugu inatsimmi malittarisassat nalinginnaasut maleruarneqassapput, takuuk inatsimmi tassani §§ 5-ip 6-illu qulaanni nassuiaaneq. Tamanna najoqqutaralugu angajoqqaatut oqartussaassusilik tassaavoq meeraq sinnerlugu paasisutissinneqareernikkut akuersisussaaq. Meeqqat inuusuttuaqqallu suliaritillutik katsorsartinnissamut isummernissaminut naammattumik inersimassuseqartut aammattaaq suliaritillutik katsorneqarneqarnissaminut akuerseqataassapput. Meeqqat inuusuttuaqqallu ataatsimut isigalugu pissutsinut namminerminnut tunngasunut sapinngisamik annertuumik peqataatinneqassapput, inersimassusertik

pissutsillu qanoq ittuunerat naapertorlugit naleqqussakkamik, takuuk peqqussutissatut siunnersuummi § 11-mi tamatuminnga nalinginnaasumik aalajangersagaq.

Meeqqat inuusuttuaqqallu 15-it inorlugit ukiulinnut periaaseq 15-iniit 17-inut ukioqartillugit periaatsiminngarnit allaassuteqangaangilaq. Taamaallaat angajoqqaat meeqqallu akornanni isumaqatigiinngissuteqartoqartillugu pingaaruteqarpoq: Angajoqqaatut oqartussaassusilik tassaammat meeraq sulii 15-iliisimatinnagu piginnaatitaanissavimmik pigisaqartoq.

Imm. 2-mi aalajangersagaq imm. 1-imi aalajangersakkamik saneqqutsinissamut ammaassivoq, inuusuttuaraq 15-ileereersimasooq inuttut nalilersoreerlugu ilimagineqarpat isummernermi kingunissaannut paasinnissinnaanngitsoq. Taama pisooqarpat angajoqqaatut oqartussaassusilik tassaassaaq inuusuttuaraq sinnerlugu paasissutissinneqareernikkut akuersisussaasoq.

Peqqinnissaqarfimmi pisinnaatitaaffiit iluanni suliaasaqarfinni immikkut ittuni inersimasuunngitsut namminneerlutik aalajangiisinnaassusiat aalajangeeqataasinnaassusiallu pillugit immikkut malittarisassat atuupput. Inatsisitigut malittarisassanit tamanut atuuttunit pinngitsoortitsinissat taamaattut peqqussutissatut siunnersuutip matuma imai ataqqineqassapput, takuuk peqqussutissatut siunnersuummi § 2. Tamatumani pineqarput naartuersinneq, kinguaassiorsinnaajunnaarsaaneq, naartunaveersaaneq/naartutitsinaveersaaneq kiisalu timip pisataannik inummut allamut nuussineq pillugit malittarisassat.

Naartuersinneq. Naartuersinneq pillugu inatsimmi nr. 232-mi 12. juni 1976-imeersumi §§ 1-3 naapertorlugit arnat naartunermik sap. akunnerini siullerni 12-ni akeqanngitsumik naartuersinnissaminnut inatsisitigut aalajangikkamik pisinnaatitaapput, naartunermilu kingusinnerusukkat immikkut pissuteqartumik isumasiuinikkut naartuersinnissaq akuersissutigineqarsinnaavoq. Arnar suliaritinnissap kingunissaa paasiguniuk, tamanna arnar akuersinerinnaatigut pisinnaavoq - aammattaaq inersimasuunngikkaluarluni. Angajoqqaatut oqartussaassusilik nalinginnaasumittaaq akuersissaaq, arnarli isumasiorneqarnikkut akuersissummik pissarsinissaq pinngitsoorlugu imaluunniit angajoqqaat piimasaannut akerliusumik suliaritinnissaminut akuerineqarsinnaavoq.

Kinguaassiorsinnaajunnaarsaaneq. Kinaluunniit 18-it inorlugit ukiulik taamaallaat naartunaveersartissinnaavoq pisuni immikkorluinnaq ittuni aammalu naartuersittarneq pillugu siunnersuisooqatigiit akuersissuteqarnerisigut, takuuk § 4, imm. 3, kiisalu kinguaassiorsinnaajunnaarsaaneq kinguaassutaarsinnerlu pillugit inatsimmi 318-imi 13. juni 1973-imeersumi § 5. Qinnuteqarneq inersimasuunngitsumiit aammalu angajoqqaatut oqartussaassusilimmiit saqqummiunneqassaaq.

Naartunaveersaaneq/naartutitsinaveersaaneq. Peqqinnissaqarfiup immikkoortortaa pisussaavoq naartunaveersaariaatsit/naartutitsinaveersaariaatsit atorineqarnissaannut akeqanngitsumik ilitsersuissalluni, takuuk peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi 6. november 1997-imeersumi § 9, imm. 1. § 9-mi imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq, ilitsersuineq

neqeroorutigineqarsinnaasoq inunnut 18-it inorlugit ukiulinnut katissimanngitsunullu imaluunniit inuttut namminersorsinnaajunnaarsitaasimasunut angajoqqaatut oqartussaassuseqartumit sinniisuutitaasumilluunniit akuerineqaaqaarnissamik pissuteqartinneqanngitsoq.

Katsorsartinnissamut aalajangernissamut inuusuttuaqqat 15-iniit 17-inut ukiullit nammineersinaanermut oqartussaassusiligaanerat annertusineqassaaq aammattaaq napparsimasut atasiakkaat pillugit allattugaatinik il.il. paasissutissinneqarsinnaatitaanermik kiisalu peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqarsinnaanerannut akuersissummut apeqqummik ilaqalersillugu. § 8, imm. 3 naapertorlugu inuusuttuaqqat 15-iniit 17-inut ukiullit pisinnaatitaapput kapitali 4-mi paasissutissinneqarsinnaatitaanermik malittarisassat naapertorlugit, kiisalu inuusuttuaqqat 15-iniit 17-inut ukiullit kapitali 5-imi aalajangersakkat naapertorlugit peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaannut akuersisinnaapput.

Napparsimasumut inatsisitigut sinniisussat - angajoqqaatut oqartussaassusilik, qaniginerpaasat angajoqqaarsiallu - pineqarpata § 5-imi malittarisassaq atuutissaaq, tassa sinniisussat - pisariaqarpat - napparsimasup paasissutissinneqarsinnaatitaanermut kiisalu ingerlatitseqqinnissamut akuersinissamik malittarisassat naapertorlugit pisinnaatitaaffiinit ilaatinneqalissapput. § 5-imi oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 9-mut tunngatillugu

Napparsimasut paasissutissinneqareernikkut akuersinissaminnut atuuttuartumik piginnaassuseqanngitsut paasissutissiinissamut akuersinissamullu malittarisassat ukiorpassuit ingerlaneranni erseqqarluttuusimapput. Peqqinnissamik suliaqartut suliaasaqarfimmi tamatumani malittarisassat maannamut atuuttut malillugit arlaleriarujussuarlutik namminersuutigalugu iliuuseqartarput qaniginerpaasat "annikinnerusumik" peqataatillutillugit.

Napparsimasut, paasissutissinneqareernikkut akuersinissaminnut sivisuumik piginnaassuseqarsimanngisut inuppassuupput assigiinngisitaartorujussuit. Tamatumani pineqarput inuit eqqarsartaatsimikkut pisinnaalluarsinnaajunnaarsimasut, tamanna inunnguuseralugu attatarigunikku imaluunniit kingusinnerusukkat pilersimappat, soorlu utoqqarmut utertut pisarnerattut.

Katsorsarneqarsinnaanatik eqqarsartaatsimikkut napparsimasut - kiisalu eqqarsartaatsimikkut sivisuumik napparsimasut - napparsimasutut immikkoortumi tassaniittutut ilagittinneqarput. Taakkua katsorsaanissami il.il. siunnersorneqarnerminni isumatuumik qanoq ilioriarsinnaanersut, tassa taakkua paasissutissinneqareernikkut akuersissummik (imaqarluartumik) tunniussisinnaanerat aalajangiisuussaaq. Katsorsarneqarsinnaanngitsumik eqqarsartaatsimigut napparsimasooq taamalorsinnaanngippat pineqartoq "napparsimasutut paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersissuteqarsinnaajunnaarsimasutut" naatsorsuunneqartariaqarpoq,

taamaassappallu § 9-mi malittarisassat malinneqassapput, tassa qaniginerpaasat paasisutissinneqareernikkut akuersissummik tunniussisinnaasut.

Eqqarsartaatsimikkut napparsimasut pineqartillugit oqaatigineqassaaq, napparsimasut pisinnaatitaanerat pillugu inatsit tamanut atuuttumik atorneqassammat. Eqqarsartaatsimikkut napparsimasut napparsimmavinniitinneqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaaqatit pigineqarpata taamaattoq inatsit kingulliullugu taaneqartoq napparsimasut inatsisitigut inissisimanerat pillugu peqqussumminngarnit salliutinneqartussaavoq.

Erseqqissarneqassaartaaq napparsimasut pisinnaatitaanerat pillugu peqqussut taamaallaat napparsimasunut pineqartunut taakkununga atuutissammat, taakkua napparsimasutut inissisimappata, tassalu peqqinnissaqarfimmut attuumassuteqarlutik, takuuk peqqussutip atuuffia. Pineqartut inuunerannut tunngasut allat pingaarnerpaamik inunnik isumaginninneq pillugu inatsimmi aaqqiivigineqarput.

Paasisutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersissuteqarsinnaanngikkallarnek tassaavoq, soorlu ajunaarnermik, toqunartoqalernermik allanilluunniit pissuteqartumik ilisimannginneq. Atuuttuurtumik paasisutissinneqareernikkut akuersissuteqarsinnaannginneq tassaavoq, isumatuumik qanoq iliuseqarsinnaaneq sivisuumik pigineqanngitsoq, soorlu amigartumik ineriartornermik imaluunniit utoqqarmut sanngiillisimanermik assigisaannillu pissuteqartoq. Napparsimasut utoqqarmut utertut immikkoortumi tassani inissisimagajupput.

Napparsimasoq paasisutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersissuteqarsinnaanngikkallartoq (soorlu ilisimannginnermik pissuteqartumik) taamaallaat § 10-mi erniinnaartumik katsorsartinnissaq pillugu aalajangersakkami pineqartutut naatsorsuutigineqassaaq. Paasisutisseereernikkut isumaqataalluni akuersissuteqarsinnaanngikkallarnek kingusinnerusukkat pisinnaaqqilernermik sivisuumilluunniit pisinnaajunnaarnermik kinguneqarsinnaavoq. Taaneqartumi siullermi §§ 6-imi 7-imilu paasisutissinneqareernikkut akuersissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat malinneqassapput, taaneqartumilu kingullermi § 9-mi immikkut malittarisassaq malinneqassalluni.

§ 9 naapertorlugu qaniginerpaasat tassaapput napparsimasut pineqartut misissortinnissaannut, katsorsartinnissaannut il.il. paasisutissinneqareernikkut akuersisussat. Malittarisassami periaaseq suliassaqarfinni annertuumik malittarineqarsimasoq inatsisitigut tunngavilerneqarlunilu sukanganerulersinneqarpoq.

Oqaaseq "qaniginerpaasat" inuttut nammineq pisinnaatitaaffiup ilarujussuani atorneqarpoq. Pisut ataasiakkaat aalajangersimavissumik naliliiffiginneranni kikkut qaniginerpaasaanersut aalajangerneqartariaqarpoq. Qaniginerpaasat tassaapput pingaarnerpaamik napparsimasup aappaa inooqataaluunniit, atasuinnarmik eqqarlerisat kiisalu aalajangersimalluinnartumik tunngassuteqartut naapertorlugit, qatanngutit. Meeravissiat amerlanertigut aammalu meerarsiat qaniginerpaasatuttaa isigineqartarsinnaapput. Qanoq pisoqarnera naapertorlugu pingaartumik

napparsimasoq aappaqanngippat, inooqateqanngippat meeraqaraniluunniit, eqqarlit, napparsimasup qanittumik attavigisai sakeqataaluunniit, aammattaaq napparsimasup qaniginerpaasaatut isigineqarsinnaapput. Nalunaarsukkamik inooqatigiinnermi aapparisaq oqaatsimi tassanissaaq pineqarpoq.

Aammattaaq "qaniginerpaasat" pissutsit aalajangersimalluinnartut apeqqutaatillugit sukumiinerusumik nassuiartariaqarpoq. Ilaqutariit imminnut atassuteqarnerat taamaalilluni kisimi aalajangiisuujartariaqanngilaq. Qanittumik ikinngut, ikiortitut inuttulluunniit attavigisartagaq, allaluunniit isumaginnittoq napparsimasumik ilisarissimannilluartoq kiisalu napparsimasup "qaniginerpaasatut" isumaqarfigisaa, oqaatsimi tassani pineqarpoq, qularutigineqassappat pineqartoq tassaasoq qaniginerpaasaq.

Napparsimasunut suliaritinnissaminut il.il. paasissutissinneqareerlutik akuersinissamut soqutigisaminnik isumaginnissinnaanngitsunut aaqqissuussamik sinniisussaliisarnissaaq naleqquttuusorineqanngilaq.

Taamaallaat pisuni akuttukuluttuni sinniisussaliineqareersimatillugu, sinniisussap katsorsaanissamik il.il. aalajangiinerni peqataatinneqartarnissaa pingaaruteqarpoq, tassami napparsimasumut sinniisussat assigiinngitsut marluk tunngaviatigut pineqartumut assigiimmik aalajangiisinnaassagunik naleqquttuunaviannngimmat.

Napparsimasoq paasissutissinneqareernikkut akuersinissaminut sivisuumik piginnaassuseqan-ngippat qaniginerpaasaqaranilu, apeqqutaalissaaq malittarisassaaq naleqquttoq allaffissornikkullu siulersorneqarsinnaasoq tamatumalu peqatigisaanik pineqartup pisinnaatitaaffisa illersorneqarsinnaasumik aaqqiivigineqarnissaannik qulakkeerisoq qanoq iliorluni ilusilersorneqarsinnaanersoq.

Pisinnaatitaaffiit illersorneqarnissaasa aaqqiivigineqarnissaasa qulakkeernissaannut piumasaaqatigineqartariaqarpoq inuk attuumassuteqartoq pingajuusussaaq - katsorsaaussamut attuumassuteqanngitsoq - pineqartup soqutigisaanik ingerlatsisinnaanera, tassami pisuni eqqartorneqartuni napparsimasoq tamatuma naammassinnaanut qaniginerpaasaqanngimmat. Pingajuulluni akunnermiliuttoq kikkunnulluunniit attuumassuteqanngitsoq taamaattumik "takornartat" akornanninngaanniit tiguneqartariaqassaaq.

§ 9-mi, imm. 2-mi, pingajuusutut akunnermiliuttoq tassaassasoq peqqissaanermik suliaqartoq, suliaasaqarfimmut allattukkanik paasisimasalik aammalu napparsimasup pineqartup katsorsar

tinnerani siornatigut peqataasimangitsoq peqataasussaannngitsorlu siunnersuutigineqarpoq. Peqqissaanermik suliaqartoq taamaattoq "inummit pitsaasuminngarnit" (sinniisussatut) allanillu tamanit, inunnit soqutigisaqartunit toqqarneqarsimasuninngarnit, piukkunnarnerpaavoq ilaatigut pissutigalugu "inuk pitsaasoq" taamaattoq sivikitsunnguamik piffissaliinikkut aggersarneqarsinnaammat aammalu napparsimasumut taassumaluunniit katsorsartinnissaminik kissaatigisaanut ilisimasaqartuussanngimmat.

Pingaartuuvoq "peqqissaanermik suliaqartup allap" peqqinnissamik suliaqartumut katsorsaasuusumut attuumassuteqanngitsuunissaa. Taamaalilluni peqqinnissamik suliaqartut taakkua marluk akornanni qulliunerusutut alliunerusutulluunniit pissuseqarnissaq atuuttariaqanngillat aammalu - pisuni aalajangersimalluinnartuni - kikkunnulluunniit attuumassuteqannginnissamik piumasaaqatip kingunerissavaa peqqinnissamik suliaqartoq avataaniit aggersoq, soorlu peqqinnissamat immikkoortortaarfimmit allameersoq, pineqarsinnaammat.

Malittarisassatut siunnersuut taamaalilluni napparsimasup eqaannerusumik kiisalu pisinnaatitaaffimminik pisariaqartitsinissaanut naammaginartunngortitsivoq.

Peqqussutissatut siunnersuut misissortinnermut, nappaatip suussusersiorneranut, katsorsartinnermut, peqqinnissaqarfikkoortumik paaqutarineqarnermut il.il., naatsumik oqaatigalugu nakorsaatitigut katsorsaanut - suliassanit annikitsunnguaniit pilattaanernut il.il. annertunerusunut tamanut atuuppoq.

Peqqissaanermik suliaqartup allap suliassani annikitsunnguani, soorlu kissarnersuiuermi, ikillu assigisaasalu mattutaannik taarsersuinermi peqataatinneqartarnissaa naleqquttuusorineqanngilaq pisariaqaranilu. Pissutsit tamakkua imm. 3-mi paasitinneqarput. Oqaasiliornerani "katsorsartinnissap qanoq annertutigissusia qanorlu sivisutigissusia eqqarsaatigalugu" qulaani taaneqartutut eqqorluarnerusumik paasineqassaaq. Peqqissaanermik suliaqartup katsorsaasuusup nalorniguni, imm. 2-mi malittarisassaq naapertorlugu pineqartup peqqissaanermik suliaqartoq alla peqataalersittariaqarpaa.

§ 9-mi, imm. 1-imi malittarisassaq qaniginerpaasap sinniisussalluunniit katsorsartinnissamat il.il. paasissutissinneqareernikkut napparsimasooq sinnerlugu inatsisitigut akuersissuteqarnissaanut pisinnaatitsimmat pisut immikkorluinnaq ittut pilersinnaapput, tamatumani qaniginerpaasat sinniisorluunniit napparsimasup soqutigisaanut erseqqissumik akerliusumik akuersissuteqarlutik. Taamaattumik pinngitsuuisinnaaneq, pisut nalinginnaanngitsut qaqutigooqisullu taakkua paasineqarnissaat pillugit aalajangersagaq eqqorluartoq pisariaqarpoq. Imm. 4-mi aalajangersagaq taamaallaat qaqutigoorluinnartumik pisunut naatsorsuunneqarsinnaavoq, soorlu tamatumani qaniginerpaasat sinniisulluunniit akuersineq napparsimasumut katsorsartinnissalluunniit naammassinissaanut ajoqutaasinnaasumik ingerlakkaat peqqissaanermik suliaqartup ilimatsaappagu. Taamatut pisoqarpat peqqissaanermik suliaqartoq katsorsaasinnaavoq il.il. Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik isumaqataappat misissuinissatut katsorsaanissatulluunniit pilersaarutigineqartoq ingerlanneqassasoq.

Pisuni taamaattuni peqqinnissamik suliaqartup aammalu qaniginerpaasat sinniisussalluunniit akornanni isumaqatigiinngissuteqartoqartillugu, isumaqatigiissaaniartussap kikkunnulluunniit attuumassuteqanngitsup, tassalu Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfup, peqataalersinnissaa pingaartuuvoq.

Napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut tamanna atermik taaguummillu ilallugu allanneqassaaq, peqqissaanermik suliaqartoq alla § 9-mi, imm. 2-mi malittarisassaq naapertorlugu katsorsaanissamat akuersippat, imaluunniit

Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik § 9-mi, imm. 4 naapertorlugu suliarinninnissamut akuersippat.

Oqaatigineqassaaq § 9, imm. 2 naapertorlugu peqqinnissamik suliaqartoq isumaqataassappat, aammalu § 9, imm. 4 naapertorlugu Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik isumaqataassappat, peqqinnissamik suliaqartut taaneqartut napparsimasumut nakkutilliisussaammata isumaginnittussaallutillu. Isumaqaatanissaq katsorsartinnissatut siunnersuummut aalajangersimalluinnartumut tunngassuteqarpoq, aammalu peqqinnissamik suliaqartut kikkunnulluunniit attuumassuteqanngitsut napparsimasup soqutigisaanik pisariaqartitaanillu isumaginnittussaapput, taamaattorli angajoqqaatut oqartussaassusillittut, qaniginerpaasatut sinniisussatulluunniit inatsisit malillugit sinniisussat inissisimanatik. Peqqinnissamik suliaqartut taamaalillutik § 5-imi inatsisit malillugit sinniisussat pillugit aalajangersakkami - pisariaqartitsineqartillugu - peqqussut malillugu napparsimasup pisinnaatitaaffiinit peqataalersinneqarnissaat ilaatinneqanngilaq.

§ 10-mut tunngatillugu

Aalajangersagaq naapertorlugu peqqinnissamik suliaqartoq akuersissuteqartoqqaartinnagu katsorsaasinnaavoq, nukingiuttarissamik - aammalu inuunermut pisariaqavissumik - suliarinninnissaq pineqaraangat.

Napparsimasup inissisimaffia imaappat, erniinnaartumik katsorsartinnissaq uumaannarnissamut ungasinnerusorluunniit eqqarsaatigalugu uumaannarnissamut periarfissaq imaluunniit katsorsartinneqarpoq naammassineqarnissaa pitsaanoqisoq pisariaqarluni, taava peqqissaanermik suliaqartup katsorsaaneq aallartilluguluunniit nangeqqissinnaavaa napparsimasup inatsisilluunniit malillugit sinniisuutitaq isumaqataallutik akuersiteqqaanngikkaluarlugit.

Aalajangersagaq ajornartorsiornermi pisinnaatitaaffimmik isiginninnermut tunngavoq: Pitsaanagerup anguniarnera (napparsimasup inuunera timmikkullu ajoquteqannginnissaa) Pitsaannginnerusuminngarnit (napparsimasup nammineerluni aalajangernissaa) salliutinneqassasoq.

Aalajangersakkap pingaarnersaa erniinnaartumik katsorsartittariaqalernermiippoq. Tamanna pisarpoq "napparsimasup inuuginnarnissaanut erniinnaartumik katsorsaaneq pisariaqartinneqarpat", tassalu inuunermut pisariaqavissumik katsorsartinneq, imaluunniit katsorsartinnissaq, ungasinnerusup eqqarsaatigalugu napparsimasup inuuginnarnissaminut periarfissaanik pitsanngortitsisussaasoq, kinguartinneqarsinnaanngippat, katsorsartinneqarluni pitsaanoqisumik ineqartussaappat.

Inersimasup silappaarissoq pineqartillugu paasisutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisitsineq §§ 6-imi 7-imilu malittarisassat naapertorlugit pissarsiarineqassaaq. 15-imi 17-inut ukiulik silappaarissoq pineqartillugu paasisutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisitsineq § 8-mi malittarisassaq

naapertorlugu pissaaq. Pisuni taakkunani marlunni akuersisitsineq soorunami nukingiuuttarissanut tunngassuteqartumut naleqqussarneqassaaq.

§ 10-mi malittarisassaaq "napparsimasumut, paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisinneqarsinnaajunnaarallarsimasumut sivisuumilluunniit akuersisinnaassuseqanngitsumut imaluunniit 15-iliisimanngitsumut, tassa imaappoq napparsimasunut assigiinngitsunut pingasunut, sammisinneqarpoq.

A) napparsimasumut, paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisinneqarsinnaajunnaarallarsimasumut (amerlanertigut ilisimannginneq pissutigalugu),

B) napparsimasumut, paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisinneqarnissaminut sivisuumik piginnaassuseerussimasumut (takuuk § 9) kiisalu

C) napparsimasumut 15-it inorlugit ukiulimmut.

Napparsimasunik immikkoortumi A-mi eqqartorneqartunik akuersisitsinissaaq ajornarpoq.

Napparsimasut immikkoortuni B-mi C-milu pineqartut isumaqataallutik akuersisinneqarnerat inatsisit malillugit taakkua sinniisuutitaannit (qaniginerpaasanit, nakkutiginnittumit, angajoqqaatut oqartussaasumit) pissaaq, pissutsilli nukinginnartuussammata amerlanerpaatigut tamatumunnga piffissamik atuinissaaq inuunermut navianartorsiortitsisussaalluni. Peqqissaanermik suliaqartoq taamaalilluni malittarisassatut siunnersuutigineqartoq naapertorlugu imaaliallaannaq katsorsaasinnaavoq inatsisit malillugit sinniisuutitaq isumaqataalluni akuersiseqqaanngikkaluarlugu.

Tamanna pissutsini nukinginnartuniippoq - erniinnaartumik katsorsartittariaqalernermi - taamalu suliassaaq ima nukinginnartigissalluni pingajuliuttup akuersisinnissaanut attaveqarfiginissaa piffissaqarfigineqarani. Inatsisit malillugit sinniisuutitap akuersisinnissaa piffissaqarfigineqarsimappat, aalajangersakkap isumaa malillugu erniinnaartumik katsorsartittariaqalerneq pineqarsimassanngilaq. Taamatut pisoqartillugu inatsisit malillugit sinniisuutitat § 9-mi malittarisassat naapertorlugit imaluunniit nammineersinnaanermut inatsit naapertorlugu akuersisinneqassapput. Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq inatsisit malillugit sinniisuutitat napparsimasup soqutigisaanik pisariaqartitaanillu isumaginnittussaapput. Taakkua taamaalillutik inuunermut pisariaqavissumik il.il. katsorsartinnissaaq itigartissinnaanngilaat. § 5-imut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Peqqussutissatut siunnersuummi § 10-p aalajangersagartaa nakorsat suliassaannik ingerlassineq pillugu inatsimmi § 7-imi, imm. 1-imut, pisariaqavissumik nakorsartinnissamut, atasutut isigineqassaaq. Kalaallit Nunaanni nakorsat suliassaannik ingerlassineq pillugu inatsit Kunngip peqqussutaatigut nr. 860-ikkut 18. december 1991-imeersukkut atortuulersinneqarpoq.

Nakorsat suliassaannik ingerlassineq pillugu inatsimmi § 7-imi, imm. 1 naapertorlugu nakorsaq kinaluunniit pisussaavoq qinnuteqarfigineqarnermigut pisarialittut siullerpaamik nakorsatut ikiutissalluni, piaartumik nakorsatut ikiunnissaq paasissutissatut pigineqartut malillugit nukinginnavissumik pisariaqartinneqarpat, soorlu toqunartuninnerni, aanaarujussuarnerni, ipiannngusaqattaarnerni kiisalu erninerni ernisussiortoq pissarsiarineqarsinnaanngikkaangat imaluunniit ernisussiortup nakorsaq aggersarpagu. Nakorsap pissuteqavissumik pisinnaanngikkuni piffissagallartilluguluunniit nakorsap ikiuina allamit pisunut qaninnerusumiittumit ingerlanneqarpat, taamaattoq pisussaaffimminut eqqartorneqartumut pinngitsoortinneqassaaq.

Pisut peqqussutissatut siunnersuummi § 10-p nakorsallu suliassaannik ingerlassineq pillugu inatsisip § 7-iani, imm. 1-ip akornanniittut assigiittorujussuupput. Eqqarsaat tamatuma tunulequtaa assigiippoq: Nukingiussinissat pineqarput, erniinnarlu passussinissaq pisariaqarluni. Taamaattumik inatsisit malillugit sinniisuutitap isumaqataalluni akuersisinnissaa allamilluunniit nakorsaasornissaq piffissaqarfigineqanngillat.

§ 11-imit tunngatillugu

Aalajangersagaq pisuni tamani, napparsimasumut paasissutissinneqareernikkut isumaqataallutik akuersisinneqarsinnaanngitsumut, tassalu meeqqanut inuusuttuaqqanullu 15-it inorlugit ukiulinnut tunngasuni, meeqqanut inersimangitsunut inuusuttuaqqanullu 15-iniit 17-inut ukiulinnut (§ 8 imm. 2) kiisalu napparsimasunut paasissutissinneqareernikkut isumaqataallutik akuersisinnaajunnaarsimasunut (§ 9), atuutissaaq.

Napparsimasoq katsorsartinnissamut il.il. ukiukilluni inersimasuunnginnini imaluunniit eqqarsartaatsimigut piginnaannikinnini pissutigalugit paasissutissinneqareernikkut nammineq isumaqataalluni akuersisinnaanngitsoq taamaattoq aalajangiiniarnermi sapinngisamik peqataatinneqassaaq, aammattaaq inatsisit malillugit sinniisussa qaraluarpat napparsimasup soqutigisaanik isumaginnittussatut paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisinneqarneq aqqutigalugu piginnaatinneqartunik. Tunngavissumik isuma taanna inuup ataqqinassusianut, innimigisassaananeranut kiisalu nammineerluni aalajangiisinnaassuseqarneranut tunngasoq aalajangersakkami tassani ersersinneqarpoq. Nalunaarutigineqartut napparsimasup saqqummiussai suliassamut pisumut tunngasuuppata attuumassuteqarlutillu, taakkua katsorsartinnissap ingerlanissaa il.il. pillugu aalajangiilernermi pingaartutut ilanngunneqartassapput.

Meeqqat inuusuttuaqqallu 15-it inorlugit ukiullit amerlanertigut, ineriartorsimanertik inerisimassusertillu apeqqutaatillugit, nappaatip qanoq ittuussusianik, katsorsartinnissamut periarfissanik il.il. imaluunniit taakkununga atasunik, paasinnilluarsinnaasarpur. Taamaattoqaraangat taakkua paasisimasaat angajoqqaatut oqartussaasup isummernissaani aalajangiisutut pingaartutut ilanngunneqartassapput. Aammattaaq § 8-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Napparsimasut paasissutissinneqareernikkut akuersinissamut sivitsortumik akuersisinneqarsinnaajunnaarsimasut amerlasoorujussuupput assigiinngisitaartorujussuullutillu akuersinissaminnullu allanngorartorujussuarnik piginnaanernik amigaateqartarlutik. Napparsimasup immikkoortuni taakkunani pineqartup nappaatip nalorninartorsiutaanerata ilaa amerlanertigut paasisinnaasarpaa, pineqartullu nalunaarutiginiagai inatsisit malillugit sinniisuutitat aalajangiilerneranni taamatut pisoqartillugu sapinngisamik ilanngunneqartassapput. Aammattaaq § 9-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

§ 12-imut tunngatillugu

Aalajangersakkami erseqqissarneqarput §§ 6-imiit 8-mut naapertorlugit aammalu paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersineq kikkut isumagissaneraat, § 9, imm. 2 naapertorlugu peqqissaanermik suliaqartoq alla isumaqataanersoq, § 9, imm. 4 naapertorlugu Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik isumaqataanersoq kiisalu napparsimasut § 11 naapertorlugu aalajangiilernermi sapinngisamik ilisimatinneqassasut peqataatinneqarlutillu: Peqqissaanermik suliaqartoq katsorsaanernut il.il. akisussaasoq. Erseqqissumik nalunaarutigineqarpoq peqqissaanermik suliaqartup akisussaasup paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisitsinerup pissarsiarinissaa isumagissagaa, isumaqataassutit pisariaqartinneqartut tunniunneqassasut kiisalu napparsimasut 15-it inorlugit ukiullit, imaluunniit napparsimasut paasissutissinneqareernikkut isumaqataallutik sivitsortumik akuersisinnaajunnaarsimasut aalajangiilernermi peqataatinneqassasut.

Tamatumaniippoq peqqissaanermik suliaqartup akisussaasup ilisimatitsinermut aalajangersimavissumut suleqatimilu (nakorsat suliaasaannik ingerlassineq pillugu inatsisip isumaa malillugu "ikiortit") akuersissutaannik pissarsinissamut piginnaaneqartitaanera, tunngaviatigut apeqqutaatinnagu pineqartup ilinniartitaanermigut tunuliaqutai, kisiannili naatsorsuutigalugu peqqissaanermik suliaqartoq katsorsaanermut akisussaasoq naliliisimappat, pineqartoq aammattaaq ilisimatitsinnaasoq, illersorneqarsinnaasumillu akuersineq pissarsiaralugu. Peqqinnissaqarfimmi nakorsamik allamik, peqqissaasumik nakorsalluunniit allataanik piginnaatitsineq pineqarajuttarpoq. Tamanna aamma atuuppoq peqqissaanermik suliaqartup imaluunniit Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfiup isumaqataassutaata pissarsiarinissaani aammalu napparsimasut 15-it inorlugit ukiullit peqataatinneqarnissaanni kiisalu napparsimasunut aalajangiilernermi paasissutissinneqareernikkut sivitsortumik akuersisinneqarsinnaajunnarsimasunut.

Kapitali 3

Kapitalimi matumani ilanngunneqarput malittarisassat pisuni aalajangersimalluinnartuni namminneerluni aalajangersinnaatitaanermut tunngasut, ukiuni kingulliunerusuni soqutiginaateqarsimasut aammalu inatsisitigut aaqqiiffigineqartussatut pisariaqartut. Tamatumani pineqarput neriumajunnaartut aammalu inuit aalersortinnissaminnut itigartitsisut.

Aammattaaq allaquttussaannngitsumik toqujartortut suliarineqartarnerat kiisalu inuunermi kingullermik piumasaqaatinik taaneqartartut pillugit malittarisassat

ilanngunneqarput, tassa imaappoq siumut nalunaarutigeriikkat, soorlu napparsimasup nammineerluni aalajangiisinnaatitaanerinik atuisinnaajunnaarfimmini nappaatit assigiinngitsut inuunerminik sivitsuisinnaasut katsorsarneqarnissaat kissaatiginngikkaangagit.

§ 13-imut tunngatillugu

§ 13-imi aalajangersakkap kingunerissavaa §§ 6-imi 7-imilu paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersisitsineq pillugu aalajangersakkat aammattaaq kapitali 3-mi eqqartorneqartutut immikkut pisoqartillugu atorpeqarsinnaanerat.

Ukiukitsut inersimasuunngitsut namminersuutigalugu aalajangiisinnaatitaanerat pillugu § 8-mi aalajangersagaq aammattaaq neriumajunnaarneq, aalersortikkumannginneq kiisalu allaquttussaannngitsumik toqujartortunut tunngasumik apeqqutinut atorsinnaavoq. Inuuermi kingullermik piumasagaasiornermi taamaattoq 18-inik ukioqarnissaq killigitinneqarpoq, tassami matumani inummit suli napparsimasuunngitsumit siumut nalunaarutigeriigassat pineqarmata.

Assersuutigalugu napparsimasoq 16-inik ukiulik upperisarsioqatigiinni Jehovap Nalunaajaasuini ilaasortaq aammalu inerisimasuusoq qanorlu pisoqarnissaanik ilisimannittoq aalersortinnissaminut itigartitsinnaavoq, tamannalu peqqissaanermik suliaqartup ataqqisassaraa § 15-imi piumasagaatit naammassineqarsimappata.

16-inik ukiullip taassuma isummernermi kingunissai paasisinnaanngikkunigit, takuuk § 8, imm. 2, aalajangiisinnaatitaanera angajoqqaavinut nuunneqassaaq.

§ 8-mut oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

Napparsimasut, paasissutissinneqareernikkut atuuttuartumik akuersisinnaajunnaarsimasut kapitali 3-mi pineqanngillat, takuuk § 13-imi § 9 innersuunneqanngimmat.

Qaniginerpaasat nakkutilliisorluunniit taamaalillutik napparsimasut taakkua sinnerlugit nerinaveersaarnermut, aalersortikkusunnginnermut, allaquttussaannngitsumik toqujartortunut imaluunniit inuuermi kingullermik piumasagaasiornermut tunngasunut aalajangiisinnaatitaan-ngillat.

Allaquttussaannngitsumik toqujartortut tamarmik inuunermik naajartulernerani ilisimannginermik atugaqartarput, taamaannerallu inuunermik sinnerani sivikitsumi atuuttarluni. Oqaatsitigut nassuiarluaannarlugu taakkua taamaalisoqarnerani "napparsimasutut, paasissutissinneqareernikkut akuersisinnaajunnaarsimasuussapput sivisuumik atuuttumik". § 9-li kapitali 3-mi immikkut ittunut atuutinngimmat matumuuna nalunaarutigineqassaaq nalinginnaasumik napparsimasut inuunerisa naajartulerfianni qaniginerpaasat aalajangiisinnaatitaassanngimmata.

Erniinnaartumik suliaritittariaqalerneq, takuuk § 10, taamatutaaq kapitali 3-mit immikkoortinneqarpoq. Nammineq aalajangiisinnaatitaanermi immikkut pisut, kapitalip imarisai ataqqineqassapput, aammattaaq napparsimasoq suliaritinnermi ingerlanneqarnerani atugaqalerpat, soorlu § 10 atorneqarsinnaalluni, tassa napparsimasoq ilisimajunnaarsimasoq aammalu atugai inuuneranik navianartorsiortitsilerlutik. Peqqissaanermik suliaqartoq taamatut pisoqartillugu taamaalilluni katsorsaasinnaajunnaarsimassaaq. Nammineq aalajangiisinnaatitaaneq ataqqineqassaaq.

§ 11-mi napparsimasup peqataatitaanissaanut tunngasoq kapitali 3-mi pisuni taamaallaat meeqqat 15-it inorlugit ukiullit katsorsarneqartarnerannut sunniuteqassaaq. Meeqqat isumaat aalajangiilernerme pingaaruteqartut ilaatinneqassapput, tamannalu aamma nammineersinnaaneq pillugu inatsimmi takuneqarsinnaavoq.

Peqqissaanermik suliaqartup pisussaaffia pillugu § 12 aammattaaq pisunut kapitali 3-mi ilaatinneqartunut atuutissaaq.

§ 14-imut tunngatillugu

Aalajangersagaq inuup nammineersinnaatitaaneranik namminerlu aalajangiisinnaaneranik ataqqinninnissamik, pisumi immikkut ittumi qaqutigoortumilu napparsimasup nerinaveersaanermik aallartitsinerani inatsisissatut siunnersuutip tunngavigineqartumi, annertunerulersitsivoq.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq, naak nerinaveersaartoq iliuitsimigut toqquteqarsinnaagaluartoq peqqissaanermik suliaqartoq (nakorsa) tamatuma pinngitsoortinnissaanut pisinnaatitaanngilaq, nerinaveersaartoq ilisimajunnaaraluarpuunniit.

Nerinaveersaaneq amerlanertigut aallartinneqartarpoq inunnit peqqinnissaqarfiup avataani najugaqartunit. Nerinaveersaaneq suliffeqarfimmi peqqinnissaqarfiup avataani ingerlanneqaraluarpat napparsimasorluunniit napparsimmavimmut nuunneqaraluarpat, suliarinninnissamut tunngassuteqartut peqqussummi malittarisassanut ilaatinneqartut atuutissapput.

Neriumannginneq imerumannginnerlu pineqartillugit napparsimasoq taanna nammineq aalajangiisinnaatitaaneq naapertorlugu, pineqartullu iliuseqarnerminik paasinnillaarsimanissaa naatsorsuutigalugu, aammattaaq taamatut nerinaveersaarnissaa ajornartitaanngilaq, tamanna toqumik kinguneqassagaluarpuunniit.

Aalajangersagaq naapertorlugu piumasqaatigineqarpoq napparsimasup qularutissaanngitsumik nerinaveersarluni aallartissimassasoq. Oqaatsimi "qularutissaanngitsumik" uaniippoq, napparsimasup nerinaveersaannerup, tamatumalu toqumik kinguneqarsinnaanera akisussaaffigiumagai aammalu napparsimasup paasissagaa tamatuma tamanna kingunerisinnaammagu, tassami aalajangersagaq kinguneqassammat peqqinnissamik suliaqartut qanoq

iliuseqannginnissartik pisussaaitaaffigigaat, eqqarsaatigilluaqqaakkamik taamatut iliuseqartoqartillugu. Aalajangersakkani upperniaqatigiit Jehovap Nalunaajaasuini ilaasortat, pilatsilluni suliaritinnermi assigisaannilu aalersortinnissartik aammulluunniit akuliussassanik tunineqarnissartik upperisartik tunngavigalugu itigartissinnaagaat akuersaarneqarpoq. Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq inuup nammineersinnaassusia aammalu nammineq aalajangiisinnaatitaanera taamatut pisuni inuunerup pigiinnarnissaaninngarnit annerusunngorlugu nalilerneqassasut.

§ 15-imut tunngatillugu

Oqaatigineqassaaq pilatsilluni suliaritinnermi aalersortinnginnissamik aammulluunniit akussanik tigusiumannginneq nakorsatigut tamarmiusumik illersorneqarsinnaammat. Ajutooruteqarsinnaanerilli annertuut aammattaaq tamatumunnga kattunneqarsinnaapput. Naatsorsuutigineqartassaaq napparsimasoq ajutooruteqarsinnaanerit tamakkua pillugit sukumiisumik ilisimatinneqartassasoq.

Imm. 1-imi 2-milu aalajangersakkap nassatarissavaa peqqissaanermik suliaqartoq (nakorsaq) pisussaanngitsoq aammik atuissalluni, tamanna napparsimasup itigartippagu, pilatsilluni suliaritinnerup ingerlaneraniluunniit paasinarsissagaluarpat aammik pisariaqartitsineq ilimagineqartuminngarnit annertunerusumik atorfissaqartinneqartoq.

Imm. 3-mi erseqqissarneqarpoq peqqissaanermik suliaqartoq (nakorsaq) pilaalluni suliarinninnissaq assigisaalu aammik aammulluunniit akuliussassanik atuinani aallartissinnaanissaannut taamaallaat pisussaaitaasoq, tamatumani nukinginnartumik nakorsap ikiuinissaa pisariaqartinneqarpat, takuuk nakorsat suliaassaannik ingerlassineq pillugu Kunngip peqqussutaata atortuulersinneqarneranik inatsimmi nr. 860-imi 18. december 1991-imeersumi § 7, imm. 1. Taamatut pisoqartillugu nakorsaq sapinngisamik pitsaanerpaamik katsorsaassaaq, napparsimasup aalersorneqarnissaminik itigartitsinera ataqqillugu. Nakorsaq tamatumani napparsimasup nammineerluni aalajangiisinnaatitaanera akuerissavaa napparsimasorlu suliaralugu, naak tamatuma, nakorsap isumaa malillugu, napparsimasup pitsaanerpaamik suliarineqarsinnaannginnera, kisiannili suliaritinneq ajornerpaamik napparsimasup toquneranik kinguneqarsinnaasoq, nassatarisinnaagaluaara.

Suliaritinnissaq kinguartinneqartillugu napparsimasup katsorsaanissaanut nakorsaq aalajangertariaqarpoq, naak napparsimasup aalersorneqarnissani itigartikkaluaara. Nakorsaq tamatumani akuersiguni napparsimasoq aalersornaguluunniit aammut akuliussassanik tunissanngilaa, napparsimasoq aalersorneqannginnermigut aaverluni toqunissaminut ulorianartorsioraluarpalluunniit. Nakorsaq piunasaqaatit tamakkua malillugit napparsimasumik suliarinninnissanut akuersisinnaanngikkuni pineqartoq tamatumunnga pisussaaitaanngilaq, napparsimasorlu nakorsamut allamut innersuuttariaqarluni.

§ 16-imut tunngatillugu

Malittarisassamut pingaarnerusumik nassuiaatigineqartoq tassaavoq napparsimasup pissusissamisoortumik ataqqinartumillu toqunissaminut pisinnaatitaanerata ataqqineqarnissaa, napparsimasoq allaqquuttussaannngitsumik toqujartortuuppat, tassa toqunissaq ullut sap. akunnerisalu iluanni pissasutut ilimagineqarlunnarpap, naak - nappaatip aallaavianik taassumalu kingunerisinnaasaannik ilisimasat pigineqarlutik atornerarnerisigut - suliaritinnissamut periarfissaqaraluartoq.

§ 16-imi erseqqissarneqarpoq allaqquuttussaannngitsumik toqujartortoq napparsimasutut allatulli pisinnaasoq tamakkiisumik nammineq aalajangiisinnaassuseqarmat.

Napparsimasoq nammineq aalajangiisinnaatitaanerminik atuisinnaanngippat, assersuutigalugu ilisimannginnermik pissuteqartumik, § 16, imm. 2 peqqinnissamik suliaqartumut periarfissiivoq nakorsaasersuinikkut nalinginnaasumik nalilerneqarpat napparsimasup allaqquuttussaannngitsumik toqujartortup katsorsarnera unitsinneqassasoq, naak tamanna toqunissamik pilertorerulersitsisinnaagaluartoq.

Aalajangersakkami imm. 3-mi taamaaqataanik napparsimasup pisinnaasup nakorsaatinik nipaallisaatinik pisinnaatitaanera aalajangersarneqarpoq, naak tamatuma pilertorerusumik toqunissaq kingunerisinnaagaluaruaa. Tamanna pissusissamisoortumik kinguneqarneqaqqullugu aalajangersakkami akuersissuteqartoqarpat nakorsaqaq aammattaaq napparsimasunut nakorsaatinik nipaallisaatinik tunisinissaminut pisinnaatinneqarpoq, tassami nakorsaqaq nalinginnaasumik pisussaaffeqartussaammat napparsimasup anniaataasa nakorsatut naliliinnermit tamarmiusumit isigalugit sapinngisamik killilersimaarneqarnissaannut.

§§ 17-imit 18-imullu tunngatillugu

§§ 17-imi 18-imilu aalajangersakkatigut inuunermi naggammik piumasagaasiorsinnaaneq Kalaallit Nunaanni atulersinneqarpoq, taamaalorsinnaanerlu Danmarkimi 1. oktober 1992-iminngaanniilli atuuppoq.

Inuunermi naggammik piumasagaateqarneq tassaavoq, soorlu napparsimasup allaqquuttussaannngitsumik toqusussanngornermini inuunerminik sivitsorsaataasussamik katsorsartinnissaminik kissaateqarani siumut nalunaaruteqarnera.

Napparsimasoq allaqquuttussaannngitsumik toqujartortuusarpoq toqunissaq ullut sap. akunnerisaluunniit iluanni pissasutut ilimagineqarlunnarpap, naak - nappaatip aallaavianik kingunerisinnaasaanillu ilisimasat pigineqarlutik atornerarnerisigut - katsorsartinnissamut periarfissaqaraluartoq.

Inuunermik sivitsorsaataasussamik katsorsartinneq tassaavoq, soorlu ajorunnaarnissaq, peqqinnerulernissaq imaluunniit anniarunnaarnissaq ilimananngippat inuunerup sivitsuallannissaanut katsorsartinneq taamaallaat, takuuk § 17-imi, imm. 3-mi isumasiuineq.

§ 17, imm. 1 naapertorlugu kinaluunniit 18-it sinnerlugit ukiulik inuttut nammineersinnaatitaajunnaarsimangitsoq inuunermi naggammik piomasaaqatiliorsinnaavoq. Inuunermi naggammik piomasaaqammi pineqartup katsorsartinnissaq eqqarsaatigalugu kissaatigisani oqaatigisinnaavai napparsimasoq ilisimanginnermik pissuteqarajunnerusumik nammineerluni aalajangiisinnaatitaanini atorsinnaajunnaarsimaguniuk. Napparsimasup katsorsartinnissaminut nammineerluni kissaatigisani oqaatigisinnaagallarpagit inuunermi kingullermik piomasaaqatiliornissaq taamaalilluni siunertaqassanngilaq.

Inuunermi naggammik piomasaaqami aalajangersakkat makkua ilanngunneqarsinnaapput

- 1) inuunermi naggammik piomasaaqatiliorsimasoq allaquttusnaanani toqujartorpat inuunermik sivitsorsaataasussamik katsorsartinnissaq kissaatigineqanngitsoq, aammalu
- 2) katsorsartinneq inuunermik sivitsorsaataasinnaasoq kissaatigineqanngitsoq, soorlu nappaat, utoqqarmut sanngiilliartorneq, ajunaarneq, uummammik unittoorneq assigisaalluunniit ima qajannarsisimatiginnermik kinguneqarpata, inuunermi naggammik piomasaaqatiliorsimasoq timimigut tarnimigullu atuuttuartsussamik imminut isumagisinnaajunnaarsimalluni.

Nakorsap napparsimasoq nammineerluni aalajangiisinnaasuseerussimatillugu allaquttusnaanngitsumik toqujartortumik katsorsaanissap aallartinnissaa imaluunniit pisuni imm. 2-mi, nr. 2-p qulaani taaneqartuni (annertuumik innarluuteqarneq) katsorsaanissap inuunermik sivitsortitsisussap nangeqqinnissaa pilersaarutigiguniuk, nakorsap inuunermi naggammik piomasaaqatiliortoqarsimanerata misissornissaa siunertaralugu Inuunermi naggammik piomasaaqatitut Nalunaarsuisarfik attaveqarfigissavaa, takuuk § 18.

Kissaatigineqartoq nr. 1 pillugu oqaatigineqassaaq:

Nalinginnaasumik nakorsatigut suliassaqarfiit inuttaqartitaanerisigut naliliisoqarajuttarpoq allaquttusnaanngitsumik toqujartortup katsorsarnera nangeqqinneqassanngitsoq. Taamatut pisoqartillugu napparsimasup inuunermi naggammik piomasaaqatimini siumut nalunaarutigisimasinnaasai eqqarsaatigineqareersimassapput, taamaattumillu inuunermi naggammik piomasaaqatiliortoqarsimanersoq annertunerusumik atorfissaqartinneqassanani. Nakorsap napparsimasumik allaquttusnaanani toqujartortumik katsorsaaqqinnissani eqqarsaatigisariaqaleruniuk, akerlianik Inuunermi naggammik piomasaaqatitut Nalunaarsuisarfik attaveqarfigineqassaaq napparsimasoq taamatut pisoqartillugu katsorsaanissap kissaatigineqannginneranik siumut nalunaaruteqarsimanersoq paasiniarlugu.

Kissaatigineqartoq nr. 2 pillugu oqaatigineqassaaq:

Annertuumik innarluuteqalersimasunik katsorsaaneq eqqarsaatigalugu nakorsatigut suliassaqarfiit inuttaqartitaanerisigut katsorsartinnissap nangeqqinneqarnissaa neriorsuutigineqartassaaq, tassami napparsimasut pineqartut

toqulivissuusangimmata. Nakorsap taamaattumik tamatigut Inuunermi naggammik piunasaqaatinut Nalunaarsuisarfik attaveqarfigissavaa katsorsaanissap kissaatigineqannginneranik siumut nalunaaruteqartoqarsimanersoq paasiniallugu. Taamatut pisoqarpat kissaateqarneq tamanna najoqqutassatut atorineqassaaq, peqqissaanermilli suliaqartumut (nakorsamut) pinngitsoorani malittarineqartussatut atorineqarsinnaanani.

Peqqussutissatut siunnersuummi erseqqissarneqarpoq nakorsap nalunaarsuisarfimmik attaveqartussaataitanera killeqassasoq katsorsaanissami napparsimasup siumut nalunaaruteqareersimasinnaanera eqqarsaatigineqareersimanngikkaangat. Nakorsap nalunaarsuisarfimmik attaveqartussaataitanera killilerneqartassaaq nakorsap napparsimasumik nammineerluni aalajangiisinnaassuseerussimasumik inuuneranut sivitsuisussamik katsorsaanissap aallartinnissaa imaluunniit napparsimasumik ima innarluuteqalersimatigisumik, allaat imminut isumagisinnaajunnaarsimasumik inuuneranut sivitsuisussamik katsorsaanissap nangeqqinnissaa pilersaarutigippagu. Taamatut aaqqissuussinermi napparsimasup inuunermi naggammik piunasaqaatilianni malillugu kissaatigisaqarnera eqqarsaatigineqarpoq.

§ 18 naapertorlugu inuit Kalaallit Nunaanni najugallit Inuunermi naggammik piunasaqaatinut Nalunaarsuisarfik peqqinnissaqarnermut ministerip atulersitaa atorsinnaavaat atugassarititat peqqinnissaqarnermut ministerimit Naalakkersuisut isumaqatiginiareerlugit aalajangersarneqarsimasut tunngavigalugit. Inuunermi kingullermik piunasaqaatinut Nalunaarsuisarfik Rigshospitalimi inissisimavoq. Inuunermi naggammik piunasaqaatiliornermi immersugassatut naqeriigaq atorineqassaaq, taassumalu ilagaa inuunermi naggammik piunasaqaatiliornermik aaqqissuussineq pillugu quppersagaq. Nalunaarsuiffimmut nalunaarniaraanni tamanna innuttaasumut 50 kr.-inik akeqarpoq. Quppersagaq immersugassarlu qallunaatuujupput kalaallisullu nutserneqarnissaat Namminersornerullutik Oqartussat suliniuteqarnerisugt piimaarluni.

Kapitali 4

§ 19-imut tunngatillugu

Aalajangersakkami suliaasaqarfik malittarisassat atuuffiat isumasiorneqarpoq, tassalu peqqissutsimut paasissutissat napparsimasut ataasiakkaat misissornerannut, katsorsarnerannut paaqqutarineqarnerannullu atasumik peqqinnissaqarfimmi sulisunit akuerisaasunit allatorneqartartut aammalu peqqinnissaqarfimmi napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut, napparsimasunik allattuiffinnut, napparsimasunik nalunaarsuiffinnut assigisaannulluunniit ilanngunneqartartut. Inuit ataasiakkaat peqqissusiannut tunngasunik allattukkat napparsimasunik peqqinnissakkut misissuinerit, katsorsaanermut ilaatinneqanngitsut peqqussummi pineqannginnerat isumasiuinnermiippoq. Peqqissutsimut paasissutissatut allattukkanik paasissutissinneqarsinnaatitaaneq immikkoortoqarfinni pisartussaq taamaattumik siunnersuutip malittarisassiai naapertorlugit suliarineqassanngilaq, kisiannili pisortaat ingerlatsinerat pillugu aamma nalunaarsuutit pisortat pigisaat pillugit inatsisini

malittarisassat naapertorlugit imaluunniit immikkut ittumik malittarisassat suliaqarfimmut pineqartumut atuuttussat naapertorlugit.

Imm. 2-mi takuneqarsinnaavoq peqqussut soorlu assersuutigalugu napparsimmaviit nalunaarsuutaat ilaatinneqanngitsut Nalunaarsuutit pisortat pigisaat pillugit inatsimmi pineqartuni. Aalajangersakkami aammattaaq erseqqissarneqarpoq Nalunaarsuutit inuinnaat pigisaat pillugit inatsit, taamaallaat ilisimatuussutsikkut kisitsisitigullu nalunaarsuisarnermik siunertaqartumik ingerlanneqartunut paasissutissinneqartarnissamut aamma atuutinngitsoq.

Imm. 3 naapertorlugu paasissutissat suut aammalu suliffeqarfinnut sorlernut malittarisassat atuuffiginissat pillugit Naalackersuisut erseqqinnerusunik malittarisassiorsinnaapput.

§ 20-mut tunngatillugu

Peqqussut naapertorlugu peqqissutsimut tunngasunik allattukkanik peqqinnissamik suliaqartunit akuerisaasunit, tassalu nakorsanit, kigutit nakorsaannit, peqqissaasunit, ernisussiorunit, pillorissaasunit, tagiartuisartunit, kigutileriffinni kigusiortunit kiisalu isikkanik tagiartuisartunit il.il. suliarineqartartunut, paasissutissinneqarsinnaatitaaneq atuuppoq. Suliffeqarfiit pineqartut napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatiminnut allattukkaminnullu tunngasunik paasissutissinneqarsinnaatitaasut tassaapput pisorta qarfiit napparsimmavii, passussisarfiit nakorsiartarfiillu. Tassungattaaq ilaapput napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatit allattukkallu namminersortumik nakorsiartarfiuteqarnermut imaluunniit angerlarsimaffinni katsorsaaneremut atasumik allattorneqartartut kiisalu pisortat namminersortullu suliffiutaanni il.il. peqqissaaneremut atasut eqqarsaatigalugit napparsimasunik katsorsaaneremik ingerlatsiviusartuni. Aammattaaq napparsimmavinni peqqissaasut paaqqutarinninermik suliaqartut allattugaat, peqqissaasut angerlarsimaffinni imaluunniit kommunit paaqqinniffiini napparsimasunik isumagininnerminnut atasumik allattugaat malittarisassani ilaatinneqarput.

Paasissutissat imarisaannik paasitinneqarnissamik pisinnaatitaafimmut tunngatillugu atortuulersitsinissamik immikkut § 35, imm. 2-mi aalajangersaasoqarpoq, tamatumalu nassataanik paasissutissat imarisaannik paasitinneqarnissamik pisinnaatitaasoqarluni pissutsinut napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatini allattukkani aamma - tapiliussanut il.il., taakkununga ilanngunneqartunut atortuulersitsilluni ullorinneqartup kingorna ilanngunneqartunut.

Imm. 2-mi malittarisassaq naapertorlugu napparsimalluni toqusimasup qaniginerpaasai toqusimasoq pillugu napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinik paasissutissinneqarnissaminnut pisinnaatitaapput, paasissutissinneqarnissami toqusimasup soqutigisaasa isumagineqarnissaat siunertarineqarpat. Assersuutigalugu napparsimasup toqunnginnermini oqaatigisimappagu katsorsarneqarnini pillugu Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfianut naammaagittaalliorqartariaqaraluarluni, taava naammagittaalliummik

aallartitsinissaq tamanna tamatigut toqusimasup soqutigisaanniissaaq.
Naammagittaaliummik aallartitsisoqartariaqarnersoq aalajangersinnaajumallugu
qaniginerpaasat toqusimasoq pillugu napparsimasut ataasiakkaat pillugit
allattugaatinut paasitissinneqarsinnaatitaanissaat pisariaqarpoq.

Napparsimasup paasissutissanik pineqartunik soqutigisai illuatungaani
napparsimasup nammineq imaluunniit inuinnaat allat pingaarutilittut
isiginiarneqanerat, pisuni immikkut ittuni imminnut sanilliullugit
oqimaalutarneqarnerat tunngavigalugu paasitineqarsinnaatitaanerup killilernissaanut
imm. 3-mi malittarisassaq periarfissiivoq. Aalajangersakkap (qaqutigoortumik),
pingaartumik napparsimasut eqqarsartaatsimikkut nappaatillit
katsorsarneqarnerannut atatillugu atorneqarnissaa eqqarsaatigineqarpoq, tamatumani
napparsimasup peqqinnerulernissaata ilimagineqarnera pingaarutilittut
eqqarsaatigalugu katsorsaanerup aallartinneqarsimasup
paasissutissinneqarsinnaatitaanerup itigartitsissutigisariaqarnera
nassatarisinnaammagu.

Napparsimasup nalusaanik qanigisat napparsimasut ataasiakkaat pillugit
allattugaatinut nalunaarsukkanulluunniit paasissutissanik tunniussaqsarimappata
paasissutissinneqarsinnaatitaaneq itigartinneqarsinnaavoq,
paasissutissinneqarsinnaanaatitaanerup napparsimasup qanigisallu akornanni
pissutsit ajoquserujussuassappagit, qanoq paasissutissiisoqarsimanersoq imaluunniit
qanigisat soq paasissutissiisimanerat pissutigalugit.

Aammattaaq inersimasuunngitsunut sulianut tunngasunik
paasissutissinneqarsinnaatitaaneq angajoqqaanut (angajoqqaatut
oqartussaassuseqartumut) itigartinneqarsinnaavoq imatut pisoqartillugu, angajoqqaat
paasissutissinneqarsinnaatitaanissamik soqutiginninnerat inersimasuunngitsut
eqqarsaatiginerullugit salliutinneqarsimappat. Assersuutigalugu taaneqarsinnaapput
napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatit arnanut inuusuttuaqqanut tunngasut
naartunaveersaatinik atuinerannut, naartuersinnerannut imaluunniit
kinguaassiuutitigut nappaatinut katsorsartissimanerannut paasissutissanik
imaqarpata.

Paasissutissinneqarsinnaatitaaneq siniisussaqaqtitsineq pillugu malittarisassat
naapertorlugit napparsimasup allakkatigut piginnaatitsinera tunngavigalugu inuup
pingajuani ingerlanneqarsinnaavoq. Immikkut pisuni qaniginerusat pinnatik, allalli
allakkatigut piginnaatitaasoq pineqartillugu, soorlu assersuutigalugu
sillimmasiisarfiup imaluunniit soraarnerussutisianit aningaasaateqarfiup,
napparsimasumut saaffiginnissuteqarnissamut pissutissaqarsinnaavoq, allakkatigut
piginnaatitsissutip qanoq ilusilerneqarsimanera, imarisaata annertussusia il.il.,
tamatumaniissaaq ilanngullugu piginnaatitsissutip tunniunneqarnerata aammalu
piginnaatitsissut tunngavigalugu paasissutissinneqarsinnaatitaanissamik
qinnuteqarnerup akornanni piffissaliussatigut ataqatigiinneqarnersoq
nalornineqarpat.

§ 21-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami napparsimasup qanoq iliorluni katsorsartinnissaq aammalu napparsimasup paasissutissinneqarnissamik qinnuteqarnissaa qanoq pissasoq nalunaarneqarpoq.

Tamanna imm. 2-mi napparsimasoq najukkamini paasiniaasinnaanerminut innersuunneqarsinnaasoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna pingaartumik iluaqutaasussat pissutigalugit, soorlu paasissutissap qanoq pissuseqarnera annertussusialuunniit imaluunniit maskiinaq assiliilluni naqiterutip assigisaataluunniit atorneqariataarsinnaannginnera, eqqarsaatigineqarsinnaavoq. Najukkami napparsimasup napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaatinut misissuataarisinnaanerminik akuerineqareerluni assilineranik piumasaaqateqassalluni aalajangiuppagu, piumasaaqateqarneq taanna nalinginnaasumik taamaattoq akuerineqartariaqarpoq.

Paasissutissat imarisaannik paasitinneqarnissamik noqqaaneq akuerineqanngippat imaluunniit ullut qulit qaangiunnerisigut, napparsimmaviup, sulliviup katsorsarneqarfiup imaluunniit peqqinnissamik suliaqartup tigoreeraalu itigartinneqarpat, napparsimasoq tamatuma patsisaanik aammalu aalajangiinerup qaqugu pinissaanik ilisimatinneqassaaq. Maleruagassap taassuma assigaa paasissutissat imarisaannik pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaanermik noqqaasuteqarnerni piffissaliunneqartut, tak. pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisat nr. 9, 13. juli 1994-imeersoq, § 16, imm. 2,

§ 22-mut tunngatillugu

Naalackersuisut allattukkanik paasiniaanermut atasumik pappiaranik assiliinermut nassitsinermut il.il. aningaasartuutitut akiliutigigitassaq pillugu malittarisaaanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaannut piginnaatinneqassapput.

Kapitali 5

Immikkoortumi 3-mi nipangiussisussaataaneq aammalu peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq pillugu malittarisassat ataatsimoortinneqarnissaannut pisariunnginnerulersinnissaannullu tunuliaqutarineqartunut nalinginnaasumik oqaaseqaatit innersuunneqarmata, aalajangersakkanut ataasiakkaanut makkua oqaaseqaatigineqassapput:

§ 23-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq napparsimasoq peqqinnissamik suliaqartut il.il. inuussutissarsiumminnik ingerlatsinerminni peqqissutsimut tunngasunik, inummut tunngalluinnartunik aammalu paasissutissanik allanut isertuusassanik tusarsimasaminnik ilimatsaassaminnilluunniit nipangiussisimanissaannik piumasaaqateqarsinnaasoq. Tamanna taamaattumik tunngaviusutut malittarisassaavoq, tassa paasissutissat peqqinnissamik suliaqartumut anngiiaatigineqartut napparsimasup peqqinnissamillu sulisup pineqartup akornanni pissasut aammalu susassaqqanngitsunut ingerlateqqinneqaratik. Napparsimasoq

nammineq inuttut inuunermi illersorneqarnissaanik piumasqaarnissamut pisinnaatitaavoq. Pisinnaatitaanertaaq peqqinnissamik suliaqartunut tatiginnilernermik pingaaruteqartumik pilersitsinissamut tunngaviusussaavoq. Tatigeqatigiinneq napparsimasup katsorsarnissaanut aammalu peqqinnissamik suliaqartunut naammattumik tatiginninnissap ataqinninnissallu qulakkeerneqarnissaannut pisariaqarpoq tamatumanilu aammattaaq inunnt peqqinnissaqarfimmiittunut tatiginnilernermik pilersitsissalluni.

Isumaliutissiissutip nakorsat inatsisitigut inissisimanerat pillugu kommissionimit 1931-mi isumaliutissiissutigineqartup nakorsat nipangiussisussaaitanerarat pillugu apeqqummut tunngatillugu nalunaaruteqarpoq: "Nakorsat napparsimasuutimik nappaataat pissutsillu allat pillugit tusakkatik tamaasa pillugit oqaaseqaateqarsinnaatitaasuugaluarunik annilaanngatigineqarsinnaavoq inuit nakorsiarnissaminnut tunuarsimaalernissaat paasissutissalluunniit tamakkua sukumiisut oqaatiginngitsoortalerpatigik, tamannalu inuit ataasiakkaat soqutigisaannut pisortalluunniit peqqinnissakkut sullissinermi soqutigisaannut akerliussaaq". § 23-mi aalajangersagaq tunngavimmigut taamatut isumaqarpoq.

Imm. 2 naapertorlugu paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaannut akisussaaffik kapitalimi aalajangersakkanut naapertuuttumik ingerlatsinermut akisussaasutut oqartussaasuniippoq, naak peqqissaanermik suliaqartoq kapitalimi arlalinnik pisinnaatitaaffeqaraluartoq, assersuutitut takukkit § 24, imm. 4 aamma § 26, imm. 3.

Pissutsini aalajangersimalluinnartuni taamaattoq peqqissaanermik suliaqartoq pineqartoq tassaassaaq paasissutissat, peqqussummi malittarisassat naapertorlugit ingerlateqqinneqarsinnaanersut aalajangertussaasoq. Ingerlatsinermulli akisussaasutut oqartussaasup atorfeqartut suliasaminut pisussaaffimmisut - oqartussaasup peqqusut naapertorlugu paasissutissat suliarineqarnissaannut qulliunerusutut akisussaasuunerata kingunerisaanik - peqqissaanermik suliaqartoq pisuni immikkut ittuni peqqissutsumut paasissutissanik ingerlatitseqqeqqullugu peqqusinnaavaa. Peqqissaanermik suliaqartuni namminersortumik nakorsiartarfiutilinni peqqissaanermik suliaqartoq aalajangersimalluinnartooq taannaajuartussaavoq kapitali 5-imi malittarisassat naapertorlugit paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaannut piginnaatitaallunilu akisussaasuusoq.

Imm. 3 naapertorlugu paasissutissat kapitali 5-imi malittarisassat naapertorlugit peqqissaanermik suliallit nipangiussisimasussaaitaananerannut ilaatinneqartut tassaapput sulinermi isertuussinissaq. Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq nipangiussisiimasussaaitaananermik unioqutitsinerup pineqaatissinneqarneq nassatarisinnaagaa. Taannattaaq pinerluttulerinermut inatsimmi § 29, sulinermini nipangiussisimasussaaitaananermik unioqutitsisumik, sulinermini isertuussanik ilisimasaqarnerminik atonerluisumik, nipangiussisimasussaaitaananermik unioqutitsinikkut paasissutissanik atonerluisumik il.il.pineqaatissiinissamik tunngaviliisoq naapertorlugu akisussaaffiliinissamut pingaaruteqarpoq.

§ 24-mut tunngatillugu

Imm. 1-imi tunngaviumik malittarisassatut pingaarnertut erseqqissarneqarpoq peqqissaanermik suliaqartut paasissutissanik napparsimasup peqqissusianut tunngasunik, aammalu inummut tunngalluinnartunik allanik kiisalu paasissutissanik allanut isertuusassanik peqqissaanermik suliaqartunut allanut aatsaat ingerlatitseqqissinnaasut, napparsimasoq tamatumunnga isumaqataalluni akuersippat.

Aalajangersakkami pineqarput peqqissutsimut tunngasunik paasissutissat, aammalu inummut tunngalluinnartut kiisalu paasissutissat allanut isertuusassat. Peqqissutsimut tunngasut tassaapput soorlu nappaammut paasissutissat imaluunniit paasissutissat inuup peqqissusianut tunngassuteqartut, tamatumani ilanngullugit inuup peqqinnissaqarfimmut atassuteqarnera pillugu paasissutissat. Peqqinnissamilli suliaqartut aammattaaq amerlanertigut paasissutissanik inummut tunngalluinnartunik allanik peqarsinnaapput, peqqissutsimut tunngassuteqartut oqaatigineqarsinnaanngitsunik. Assersuutit soorlu napparsimasup aappaqarneranut, napparsimasup qanigisaanut il.il. tunngasunik paasissutissanik. Napparsimasoq aammattaaq paasissutissanik allanik allanut isertuusassanik paasissutissiisnaavoq, soorlu aningaasatigut isertitarisartakkaminut il.il. tunngassuteqartunik. Siunnersuut naapertorlugu paasissutissat tamakkua napparsimasoq immikkut akuersilluni isumaqataasimatinnagu ingerlateqqinneqarsinnaanngillat, tassami katsorsartinnermi taakkua pisariaqanngimmata.

Imm. 2, nr. 1 naapertorlugu taamaattoq peqqissaanermik suliaqartup akuersilluni isumaqataanertaqanngisumik napparsimasunik katsorsaanerup ingerlanneqarneranut atatillugu peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqillugillu pissarsiarisnaavai. Naatsorsuutigineqarpoq peqqissutsimut paasissutissanik misissuinnermut, katsorsartinnermut il.il. ingerlanneqartumut ingerlatitseqqinneq aammalu ingerlatitseqqinneq napparsimasup soqutigisai pisariaqartitaalu eqqarsaatigalugit pissasoq. Taamatut pisoqarpat peqqissutsimut paasissutissat tamatigut taamaallaat eqqarsaatigineqassapput, imaanngitsoq paasissutissat allanut isertuusassat, kingulliullugimmi taaneqartut taakkua katsorsaanerup ingerlanneqartumut pingaaruteqartussaannngimmata.

Katsorsartinnermi ingerlanneqartumi peqqissaanermik suliaqartup peqqissutsimut paasissutissanik, katsorsartinnissamut pisariaqartinneqartunik ingerlatitseqqittarnera napparsimasup taamaattussaannartut isumaqarfigisarpaa. Isumaqataanikkut akuersineq taamaattumik pisariaqartinneqarneq ajorpoq, siullermik pissutigalugu katsorsartinnermut namminermut ilisimatitsinikkut isumaqataalluni akuersineq katsorsaanerup nangeqqinneqarnissaa pillugu aammalu tassunga tunngasumik paasissutissat pisariaqartut pillugit isumaliutersuutit ilagereertarmagit, aappasaanillu pissutigalugu napparsimasup paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaat itigartissinnaammagu.

Imm. 2, nr. 1-imi malittarisassatut siunnersuut naapertorlugu peqqissutsimut paasissutissat isumaqataalluni immikkut akuersinertaqanngisumik napparsimavimmiit, peqqinnissaqarfittut immikkoortumiit, peqqissaavimmit pingaarnermiit, immikkoortoqarfimmi nakorsamiit imaluunniit nunaqarfimmi nakorsiartarfimmit Napparsimavissuarmut Dronning Ingridimut, katsorsaanerup

nanginneqarfissaanut, ingerlateqqinneqarsinnaapput. Paasissutissat tamatumunnga assingusumik napparsimmavinnut allanut katsorsartinnermut ingerlanneqartumut atasumik ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Ajorunnaarsinneqarsinnaanatik napparsimasut eqqarsaatigalugit katsorsaasup napparsimasullu akornanni qanittumik attaveqarnerup, nappaat taassumalu katsorsarnissaa pillugu ingerlaannartumik paasissutissinneqartarneq tamatigit nassatarissavaa kiisalu paasissutissat taakkununnga tunngassuteqartut ataatsimoorluni oqaloqatigiissutiginerat, tamatumani napparsimasoq peqataajumanani itigartitsinissaminut.

Malittarisassaq naapertorlugu taamaallaat paasissutissat katsorsartinnermut ingerlanneqartumut pisariaqartinneqartut ingerlateqqinneqarsinnaapput. Paasissutissat napparsimasup peqqissusianut tunngassuteqartut katsorsaanerumut attuumassuteqanngitsut aammalu napparsimasup napparsimasut ataasiakkaat pilligit allattugaatini takuneqarsinnaasut taamaalillutik ingerlateqqinneqassanngillat immikkortinneqarlutillu. Paasissutissat allanut isertuusassat pissutsinut allanut tunngasut aalajangersagaq manna naapertorlugu nalinginnaasumik ingerlateqqinneqarsinnaassanngillat, tassami paasissutissat tamakkua katsorsartinnermi ingerlanneqartumi pisariaqartussaannngimmata.

Erseqqissarneqassaaq aammattaaq nipangiussisussaataanerup atuuttup kingunerisaanik napparsimasoq pillugu paasissutissat suleqatinut napparsimasumik misissuinermi, katsorsaanermi paaqqutarinninnermilu peqataatinneqanngitsunut ingerlateqqinneqarsinnaanngimmata. Napparsimasup katsorsartinnissaminut isumaqataalluni akuersinera soorunami imatut paasineqarsinnaassanngilaq, kikkut tamarmik napparsimasumik il.il. ilisarismannittut imaaliallaannaq pineqartoq pillugu paasissutissanik tunineqarsinnaasut. Peqqissaanermik suliaqartut misissuinermi katsorsaanermilu napparsimasup akuersinermigut isumaqataaffigisaani peqataatinneqanngisut, pineqartoq pillugu paasissutissanik tunineqarumallutik kissaateqarpata taama pisoqarnera eqqarsaatigalugu napparsimasup akuersilluni immikkut isumaqataanera pissarsiarineqassaaq. Assersuutigalugu napparsimmaviup allaffitsigut siulersuisoqarfianut napparsimasoq pillugu paasissutissat aamma tunniunneqarsinnaanngillat napparsimasoq isumaqataalluni ingerlaannaq akuersiteqqaartinnagu. Napparsimmaviulli allaffitsigut siulersuisoqarfiata § 26, imm. 2, nr. 3 naapertorlugu paasissutissanik tamakkuninnga tunniussinissaq piumasaaqatigisinnaavaa, takukkit aalajangersakkamut matumunnga oqaaseqaatit.

Imm. 2-mi nr. 2-mi pingaarnerusutut malittarisassamit nr. 1-imit, napparsimasup peqqissutsiminut isumaqataalluni akuersinermigut paasissutissanik tunniussisarnissaata, allatut qaqutiguinnaq atorineqarsinnaanera aalajangersarneqarpoq. Aalajangersagaq naapertorlugu paasissutissanik ingerlatitseqqinneq pisinnaavoq, ingerlatitseqqinnissap soqutigisat nalinginnaasut imaluunniit napparsimasup allalluunniit pisariaqartitaat pissutigalugit pissusissamisoortumik isumagineqarnissaa pisariaqartinneqarpat. Soqutigisat nalinginnaasut isumagineqarnissaat eqqarsaatiginerullugu ingerlatitseqqinneq qaqutiguinnaq pisinnaavoq. Napparsimasup pisariaqartitaasa isumagineqarnissaat

siunertaralugu ingerlatitseqqinnissami napparsimasoq qanoq atugaqarnini pissutigalugu isumaqataalluni akuersisinnaassanngilaq, taamaattumillu napparsimasoq kisiat eqqarsaatigalugu paasissutissat peqqissaanermik suliaqartunut allanut ingerlateqqissallugit pingaartuuvoq. Taamatut pisoqarpat napparsimasup kissaatigisassaatur ilimagineqartut napparsimasup siusinnerusukkut saqqummiussimasinnaasai eqqarsaatigineqartariaqarput. Qanoq atugaqarneq assersuutigalugu tassaasinnaavoq ilisimanninneq, ukiukinneq tamatumunngaluunniit atasumik angajoqqaatur oqartussaassusillip isumaqataalluni akuersineranik pissarsisinnaannginneq, utoqqarmut sanngiillisimaneq assigisaalluunniit.

Imm. 3 naapertorlugu napparsimasoq sukkulluunniit peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqannginnissaannik kissaateqarsinnaavoq, imm. 2-mi, nr. 1-imi katsorsartinneq ingerlanneqartoq pillugu aalajangersagaq naapertorlugu.

Tamanna erseqqissaaneruvoq, tassa napparsimasup tunngaviusumik peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqassanersut aalajangersinnaammagu. Apeqquserneqarsinnaavorli pisinnaatitaaffik taamatut ittoq naleqquttuussanersoq, taanna najoqqutaralugu napparsimasoq piumannigippat, misissuinerit, qinnortaanerit assigisaallu katsorsaavimmut allamut napparsimmavimmut allamut napparsimasup katsorsartiffigiumasaanut ingerlateqqinneqarpat ima kinguneqartumik, tassani peqqissutsimut paasissutissat eqqarsaatigineqartariaqalerlutik.

Taamatulli pisartussat annertugisassaanaviannngillat aammalu napparsimasut peqqissutsimikkut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissamut itigartitsinissaminut pisussaaffii eqqortut qularnaarneqartariaqarput. Naatsorsuutigineqassaq napparsimasut peqqissaanermik suliaqartunit pineqartunit ingerlatitseqqinnissamut itigartitsinnaatitaanerminnik paasissutissinneqartassasut. Napparsimasup pisut ilaanni aammattaaq katsorsartinnissap pitsaannginnerusinnaanera akuersaartariaqartassavaa nappaatiminut atasumik peqqissutsimut paasissutissat aammaarluni pissarsiariniarnissaat ilimananngikkaangat.

Imm. 4-mi erseqqissarneqarpoq peqqissaanermik suliaqartup paasissutissanik allanut isertuusassanik pigisaqartup aalajangissagaa imm. 2 naapertorlugu ingerlatitseqqinnissaq pissutissaqarnersoq.

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq peqqissaanermik suliaqartoq paasissutissanik qanoq pisoqarnerani akuersilluni isumaqataassut peqqaarnagu paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaatitaanersoq. Peqqissaanermilli suliaqartoq peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaminut inatsit naapertorlugu pisussaataannngilaq. Malittarisassalli taaneqartut naapertorlugit peqqissaanermik suliaqartup pisinnaatitaanera akornutaanaviannngilaq, soorlu atorfinitsitsinermut oqartussaasup atorfilimmut tunngatillugu peqqissanermik suliaqartoq peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaanut peqqusinnaammagu, pisuni §§ 24 aamma 26 naapertorlugit peqqissanermik suliaqartup aammattaaq pisinnaatitaaffinut.

Oqaatigineqassaq malittarisassat taaneqartut napparsimasup ingerlatitseqqinnissamut isumaqataalluni akuersissutaanik peqqissaanermik

suliaqartup pissarsinissaanut akornutaan-ngimmata peqqussutip inassutaannit annertunerusumik, aammattaaq isumaqataalluni akuersineq pissarsiarineqartariaqarmat, peqqissanermik suliaqartup nalornippagu malittarisassat naapertorlugit akuersilluni isumaqataaneq pisariaqarnersoq.

Pisuni immikkut ittuni imm. 2, nr. 2 naapertorlugu peqqissutsimut paasissutissat ingerlateqqinneqarlutik, taava *imm. 5* naapertorlugu pineqartoq ingerlatitseqqittoqarsimaneq pillugu taassumalu patsisaanik sapinngisamik piaarnerpaamik ilisimatinneqassaaq.

Naalakkersuisut *imm. 6* naapertorlugu peqqissutsimut paasissutissat il.il. pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 25-mut tunngatillugu

Imm. 1 naapertorlugu § 25-mi imm. 1-imi isumaqataalluni akuersineq oqaasiinnartiguussaaq allakkatigoorlunuunniit aammalu napparsimasup pineqartup napparsimasut ataasiakkaat pillugit allattugaateqarfiani allanneqassaaq. Napparsimasup pillugu allattugaateqarfik tassaavoq assaannarmik qarasaasiakkulluunniit allagaq nalunaarsuusiata napparsimasup qanoq atugaqarneranik, misissortinnissamik katsorsartinnissamillu suliassanik pilersaarusiukkanik naammassineqarsimasunillu kiisalu napparsimasup alaatsinaanneqarneranik il.il. paasissutissiisoq. Taamaalilluni peqqissaanermik suliaqartut ataasiakkaat aalajangersinnaavaat isumaqataalluni akuersineq oqaasiinnartiguussanersooq allagaassanersorluunniit.

Isumaqataalluni akuersinermi tunngavigineqassaaq taanna erseqqissuussasoq aammalu paasissutissanik pisariaqartunik tunngaveqarluni.

Paasissutissat, napparsimasup peqqissaanermik suliaqartunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanerannut isumaqataalluni akuersissuteqarfignissaasa, eqaannerusumik oqaloqatigiissutigisarnissaasa qulakkeerneqarnissaat eqqarsaatigalugu aalajangersakkami siunnersuutigineqarpoq, napparsimasup isumaqataalluni akuersinini peqqissaanermik suliaqartumut paasissutissanik ingerlatitseqqittussamut tunniutinngikkuniuk, peqqissaanermik suliaqartumut allamat, paasissutissanik tiguisussamut tunniussinnaagaa.

Napparsimasup ingerlatitseqqinnissaq itigartippagu, tamanna ataqpineqassaaq, qaqutigut pisoqarsinnaanera pillugu § 24-mi, imm. 2-mi aalajangersakkat atorineqassanngippata.

Naalakkersuisut *imm. 2* naapertorlugu isumaqataalluni akuersinermut piimasaqaatit pillugit malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

§ 26-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami katsorsaanerup il.il. saniatigut peqqissutsimut paasissutissanik il.il. allamik siunertaqartumik ingerlatitseqqittarneq sammineqarpoq, tassa inunnut

allanut tamanut ingerlatitseqqittarneq, oqartussaasunut assigisaannullu, peqqissaanermik suliaqartut misissuinermi, katsorsaannermi napparsimasumillu paaqqutarinninnermi toqqaannartumik peqataatinneqartut saniatigut. Taamatut pisoqartillugu aammattaaq ingerlatitseqqinnissamut napparsimasup isumaqataalluni akuersinera aallaaviussaaq, takuuk *imm. 1*. Isumaqataalluni akuersineq allakkatigut pissaaq, takuuk § 27, pissutigalugu tamatumani peqqissutsimut tunngassuteqartut saniatigut paasissutissat allatut siunertaqartumik pissarsiarineqarajunnerusut pineqarmata.

Imm. 2-mi, nr. 1-imi ingerlatitseqqinneq napparsimasooq isumaqataalluni akuersiteqqaarnagu pisinnaavoq, paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaaq inatsit, Inatsisartut inatsisaat Inatsisartulluunniit peqqussutaat naapertorlugit maleruarneqarpata imaluunniit aalajangersakkat inatsit, Inatsisartut inatsisaat Inatsisartulluunniit peqqussutaat naapertorlugit paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaat aalajangersarneqarsimappat. Inatsimmi atuuttumi arlaqartunik aalajangersagaqarpoq, taakkualu naapertorlugit ilaatigut nakorsat napparsimasooq pillugu paasissutissanik allanut isertuusassanik ingerlatitseqqinnissaminnut pisussaaitaallutik, assersuutigalugu qitiusumik aqutsineq pillugu inatsimmi § 19-imi il.il. Napparsimasooq pillugu paasissutissat illersorneqarnissaasa annertusineqarnissaat eqqarsaatigalugu piunasaqaat maannamut suleriaaserineqartumi atuuttoq inatsisitigut atortussanngortinneqassaaq, tassalu paasissutissat tamakkua oqartussaasutut tiguisussap suliamik ingerlatsineranut pingaarutilittut isigineqartariaqartut taamaallaat ingerlatitseqqinneqarsinnaasut. Tamatuma kingunerissavaa soorlu napparsimasooq pillugu allattugaateqarfik paasissutissanik oqartussaasutut tiguisussap suliamik ingerlatsineranut pisariaqanngitsunik imaqarpat, paasissutissat taakkua ingerlateqqinneqassanngitsut. Tamatumani assersuutigalugu tassaasinnaapput paasissutissat aappaqarnermut aammalu inuup qanigisaanut tunngasut, oqartussaasumut paasissutissanik qinnuteqartumut pingaaruteqarsorinangitsut. Peqqissaanermik suliaqartup ingerlatitseqqinninnermini paasissutissat suliamut tunngassuteqanngitsut immikkoortissavai assilillugit naqinnginnerannut atasumik qallinngikkunigit napparsimasooq pillugu allattugaatiniittut ilaasa tunniutinnginnerisigut. Pisut ilaanni naleqqunnerpaassaaq oqartussaasumut pineqartumut oqaaseqaatip, nalunaarusiap assigissaasaluunniit suliarineqarnissaat.

Imm. 2-mi nr. 2, § 24-mi, imm. 2, nr. 2-tulli aalajangersagaq, "naliliinerup qaangiinnarneqarsinnaaneranut malittarisassaaq", pisuni ataasiakkaani tamani naliliinermi aallaaviussasooq naatsorsuutigineqarpoq. Aalajangersagaq taamaallaat pingaaruteqarpoq tamanna nr. 1-imi taaneqartutut tunniussisussaaitaanermut malittarisassani erseqqissumik allatut aalajangersaasoqarsimangippat.

Siunnersuutigineqartutut oqaasertaliineq annikinnerusumik pinnerluuteqarsimanerup misissuiffiqineqarneranut atatillugu peqqissaanermik suliaqartup paasissutissanik politiiunut aammalu unnerluussisussaaitanunin ingerlatitseqqittarnissaanik apeqqutip erseqqinnerusumik aaqqiivigineqarnissaanut pingaaruteqarpoq.

Politiinut aammalu unnerluussisussaaitanunin tunngatillugu paasissutissanik ingerlatitseqqittarneq ilaatigut pissutissaqartassaaq annertuumik

pinerluuteqartoqarsimanerata misissuiffigineqarnerani, soorlu inuarnermi, kinguaassiuutitigut pinerluuteqarnermi, persuttaanerni imaannaannginnerusuni, tamatumani ilanngullugu meeqqanik persuttaanerni. Tamatumunnga atatillugu apeqqutaanngilaq politiit paasissutissat tunniunneqarnissaannik qinnuteqarsimanissaat, imaluunniit peqqissaanermik suliaqartup namminersuutigalugu tunniussinissaq apeqquserpagu, soorlu pineqaatissiissutaasinnaasut nalunaarutigineqarnissaasa aalajangiiviginiarneqarnerannut atasumik.

Pisut ilaanni ingerlatitseqqinnissamut piumasqaatit imaaliillaannaq naammassineqarsinnaapput. Tamanna ilaatigut atuutissaq inatsisiliamissaaq naatsorsuutigineqarpat pisortatut oqartussaasut arlaqartut akunnerminni suleqatigiissasut. Assersuutigalugu eqqarsartaatsimik misissuinnermut atatillugu paasissutissat ullumikkutut taartigeeqatigiiffiusinnaapput, soorlu aamma aalakoorkuni biilernermi, ataatassarsiuinnermi assigisaannilu aaversinnerup inernerne pineqartoq isumaqataalluni akuersisinnikkaluarlugu ingerlateqqinneqarsinnaasut.

Taaneqartut atuupputaaq soorlu napparsimasoq allalluunniit napparsimmavimmiinnermini pineqaatissiissutaasinnaasumik iliuuseqarsimappata, tamatumunngaluunniit pasilluteqartoqarpat. Taamatut pisoqartillugu aalajangersakkami peqqissaanermik suliaqartup pinerluutip suussusia apeqqutaatinnagu politiinut unnerluussinissaa akornutissaqartinneqanngilaq. Taamaalilluni pinerluuteqarnermut taamatut ittunut qulaani taaneqartunut atasumik taamaallaat unnerluutiginittoqarsinnaanngilaq, aammattaarli tillinniarnermi, aserorterinermi, ikiaroorartunik tigumiaqarnermi il.il.

Aalajangersakkami tunngavigineqarpoq sumilluunniit pisoqartillugu paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaq *pisussaaffigineqanngitsoq*, pinerluuteqarneq il.il. qanoq annertutigisoq pineqaraluarpalluunniit. Tamanna illuatungilerniarlugu naatsorsuutigineqassaaq pisuni tamani, ingerlatitseqqinnissaq pissusissamisoorsorineqarpat, ingerlatitseqqinnissaq aammattaaq pissanersoq erseqqissumik nalilineqartassasoq. Taamatut naliliinnermi pinerluuteqarsimanerup qanoq ittuunera pingartinneqartassaaq. Napparsimmavinni assigisaannilu taamaalilluni paasissutissat politiinut aammalu unnerluusisussaataasunut ingerlateqqinnigisaannarnissaannik imaluunniit qaqutiguinnaq ingerlateqqinneqartarnissaannik suleriaasissaaq atulersinneqarsinnaanaviannngilaq.

Politiit aammalu unnerluusisussaataasut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsinissaminnik eqqartuussisarnermik inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit ullumikkuminngarnit annertunerusumik atorfissaqartitsilerumaartut oqaatigisariaqarpoq. Aammattaaq eqqartuussisarnermik inatsimmi uppersaataasinnaasumik saqqummiussinissaq pillugu aalajangersakkat atorineqarsinnaanerat pisinnaavoq. Kiisalu ujaasiffigineqarnissaq pisinnaavoq pineqartoq napparsimmavimmiissasoq assigisaaniissasorluunniit isumaqartoqarpat.

Aalajangersakkatut siunnersuutigineqartoq aalajangersakkat taakkua aalajangersakkalluunniit allat atornissaasa periarfissinneqarnissaannut

(pinerluttulerinermik inatsit) pingaaruteqanngilaq taamaalillunilu tamanna eqqarsaatigalugu killiliussanik kinguneqassanani.

Aalajangersagaq aammattaaq peqqissaanermik suliaqartup qaqugukkut napparsimasoq isumaqataalluni akuersisinnikkaluarlugu peqqissaanermik suliaqartunut allanut, oqartussaasunut, qanigisanut il.il., napparsimasup katsorsarnerani peqataatinneqanngitsunut paasissutissanik ingerlatitseqqissinnaatitaaneranut pingaaruteqarpoq. Assersuutigalugu aalajangersagaq naapertorlugu napparsimasup qanoq atugaqarneranik napparsimasup qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat imaluunniit napparsimasoq eqqarsarluarsinnaassuseerussimappat qanigisaasa paasissutissinneqarnissaat ajornartinneqanngilaq.

Imm. 2, nr. 3 naapertorlugu paasissutissat oqartussaasumut taassuma misissuineranut nakkutilliineranullu suliassamik ingerlatsinissaa siunertaralugu ingerlateqqinneqarnissaat periarfissaqarpoq. Taamaattorli paasissutissat anguniakkamut aalajangersimasumut siunertalimmut taamaallaat pisariaqartinneqartut aalajangersagaq manna naapertorlugu ingerlateqqinneqarsinnaapput. Paasissutissat mianersuuttarissat katsorsartinnermut atuumassuteqanngitsut allaffeqarfimminngaanniit ingerlateqqinneqassanngillat. Pisortatut oqartussaaffeqarfik paasissutissanik misissuineranut nakkutilliinermullu atugassanik pissarsinnaasoq inatsimmi allami tunngaveqarajuttarpoq. Aalajangersakkamili aammattaaq siunertarineqarpoq assersuutigalugu napparsimmavimmi allaffitsigut siulersuisoqarfiup paasissutissat napparsimasunut tunngasut misissuineranut nakkutillinermullu suliassanut atugassat pissarsiarisinnaagai.

Naatsorsuutigineqassaaq aalajangersagaq manna naapertorlugu paasissutissanik tunniussinissaq taamaallaat killilimmik pissasoq, taamaalillunilu napparsimasoq pillugu paasissutissanik ingerlatitseqqittoqassappat siunertanut aalajangersimasunut atugassamik nalunaarusiaq assigisaaluunniit suliarineqassalluni. Aalajangersagaq aammattaaq naapertorlugu paasissutissat allaffitsigut siulersuinermi qulliunerusumut maalaaruteqarnermut atatillugu ingerlateqqinneqarsinnaapput.

Imm. 3 naapertorlugu peqqissaanermik suliaqartoq paasissutissanik allanut isertuusassanik pigisaqartoq tassaavoq aalajangertussaq ingerlatitseqqinnissaq pissusissamisoornersoq, takuuk § 24-mi, imm. 4-mi aalajangersagaq taamatut ittoq. Aalajangersagaq imm. 2-mi, nr. 2 3-lu naapertorlugit ingerlatitseqqittarnermut pingaaruteqarnerussaaq. Malittarisassaq § 24-mut, imm. 4-mut oqaaseqaatit naapertorlugit akornutissaqartinneqanngilaq atorfinitsisuulluni oqartussaasup atorfeqartutut suliassaminut pisussaaitaaffimmisut peqqissaanermik suliaqartut paasissutissat ingerlateqqinneqarnissaannik peqqusinnaavai, aalajangersagaq naapertorlugu peqqissaanermik suliaqartut tamatumunnga pisinnaatitaappata. Imm. 2, nr. 1 naapertorlugu paasissutissat ingerlateqqinneqartarnissaat eqqarsaatiginerullugu, pineqartoq pisussaaitaajuassaaq paasissutissanik tunniussinissaminut, pisortatut oqartussaasumut il.il. immikkut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit tunniussinissamik piumasqaateqarsinnaasumut

pisortatullu oqartussaasut suliamik ingerlatsineranut pingaaruteqartutut isumaqarfigineqartunik.

Immikkut ittumik pisuni imm. 2, nr. 2 naapertorlugu peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqittoqarsimappat pineqartoq *imm. 4* naapertorlugu sapinngisamik piaarnerpaamik paasissutissap ingerlateqqissimaneranik tamatumunngalu patsisaasumik ilisimatinneqassaaq. Malittarisassap § 24-mi, imm. 5 assigaa.

§ 27-mut tunngatillugu

Aalajangersakkami pisuni § 26-mi, imm. 1-imi eqqartorneqartuni, tassalu pisuni tamani napparsimasumik misissuinnermut, katsorsartinnermut paaqutarinninnermullu atatillugu peqqissaanermik suliaqartunut ingerlatitseqqittoqassatinnagu, isumaqataalluni akuersineq allakkatigut pissasoq aammalu *imm. 2* naapertorlugu akuersinerup kingusinnerpaamik ukioq ataaseq qaangiuppat atorunnaarnissaa erseqqissarneqarpoq. Allakkatigulli pisusaaneranik piumasagarneq saneqqunneqarsinnaavoq suliassap qanoq ittuunera atugarineqartullu naapertorlugit.

Imm. 3 naapertorlugu imm. 1-imi isumaqataalluni akuersisarnissamik piumasagaammut Naalakkersuisut malittarisassat erseqqinnerusut aalajangersarsinnaavaat.

§ 28-mut tunngatillugu

Napparsimasup nappaataata piartuaarsimaneranik, toqnerminut pissutaanik qanorlu toqusimaneranik paasissutissat *imm. 1* naapertorlugu peqqinissamik suliaqartuminngaannit napparsimasup qaniginerpaasaanut ingerlateqqinneqarsinnaapput, tamanna napparsimasup kissaatigisaanut akerliunngitsutut isumaqarfigineqarpat. Aalajangersakkami pineqarpoq toqusimasup qaniginerpaasaasa toqnermut pissutaasumut il.il. paasissutissanik kissatigisaqarsinnaanerat. Tamanna atuukkajuttassaaq qaniginerpaasat pineqartup napparsimmavimmuut uninngavigisimasaanut kingornalu toqquvigisimasaanut saaffiginnikkaangata. Aalajangersakkamissaaq pineqarput pineqartoq assersuutigalugu utoqqaat illuanni toqusimappat. Tamatumani qanigisat aalajangersagaq naapertorlugu qinnuteqarnermikkut peqqissaanermik suliaqartuminngaanniit paasissutissanik eqqartorneqartunik pissarsisinnaapput.

Aalajangersakkami inuit qimataasut toqusimasoq pillugu paasissutissanik pissarsisinnaasut kikkussanersut erseqqivissumik oqaatigineqanngilaq, taamaallaalli qaniginerpaasaassasut. Taamaalilluni pisuni aalajangersimasuni tamatigut missiliuinnartariaqartassaaq inuit kikkut qaniginerpaasatut isigineqassanersut. § 9-mut oqaaseqaatit oqaatsip "qaniginerpaasat" itisilerneqarnera innersuussutigineqarpoq.

Toqusup qimataasa napparsimasut ataasiakkaat pillugit allagaatini paasissutissat imaarisaannik paasitinneqarnissamik pisinnaatitaaffiannut tunngatillugu, tamanna pisinnaaovq maleruagassani § 20, imm. 2 malillugu.

Imm. 1, oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugu aammattaaq paasissutissat pineqartumut qaniginerpaasanut ingerlateqqinneqarsinnaapput § 26-mi, imm. 2-mi oqaaseqaatigiit aappaat naapertorlugu. Aalajangersakkami pineqarpoq, toqusoq qanigisat nappaammi piartuaarneranik il.il. paasissutissanik ilisimatinneqarnissaaannut paatsoorneqarsinnaanngitsumik itigartitsippat, allalli pisariaqartitaat eqqarsaatigalugit taamaattoq paasissutissanik ingerlatitseqqinnissaq pissusissamisoortuusoq.

Imm. 2 nappaatip piartuaarnera, toqunermut pissutaasoq qanorlu toqusimaneq pillugit paasissutissat napparsimmavimmiit immikkoortoqarfimmi nakorsamut toqusimasumik katsorsaasimasumut ingerlateqqinneqarsinnaanerannut periarfissiivoq, taamaalilluni immik-koortoqarfimmi nakorsap qaniginerpaasat paasissutississinnaallugit. Immikkoortoqarfimmi nakorsaq taamaalilluni paasissutissanik napparsimmavimmiit assigisaannillu tunineqarnissaminik piunasaqaateqarnissaminut pisinnaatitaavoq, tamatumunnga toqusimasup qaniginerpaasai qinnuteqarpata. Napparsimmavik taamatut pisoqartillugu paasissutissanik tunniussisussaataavoq, tassami immikkoortoqarfimmi nakorsap pineqartup qinnuteqaat aalajangersakkami taaneqartoq isumagisussaammagu. Paasissutissat ingerlateqqinneqarsinnaasut nappaatip oqaluttuarineqarneranut tunngasuugajunnerusarput. Ingerlatitseqqinneq toqusimasup kissaatigisaanut akerliussanngilaq - soorlu toqusimasup toqunnginnermini paatsuugassaannngitsumik ingerlatitseqqinnissaq itigartissimappagu - aammalu toqusimasoq taassumalu inuttut soqutigisai allat eqqarsaatigineqarsimallutik.

Aalajangersagaq aammattaaq ingerlatitseqqinnissamut inatsimmi allami tunngavissaqartumut akornutaanngilaq, assersuutigalugu takuuk nakorsat paasissutissiisussaataanerat nalunaarusiortussaataanerallu pillugit Kunngip Kalaallit Nunaannut peqqussutaani nr. 860-imi 18. december 1991-imeersumi § 11.

§§ 29-31-mut tunngatillugu

§§ 29-31-imut peqqissutsimut paasissutissat immikkut siunertaqartumik ingerlateqqinneqartarnerat eqqartorneqarpoq. Immikkut siunertat isumaqataalluni akuersinertaqanngitsumik ingerlatitseqqiffiusinnaasut ilaatigut tassaapput ilisimatusaatit aalajangersimavissumik pilersaarutitut suliassat (§ 29) ilaatigullu kisitsisitigut paasissutissiornermi pilersaarusiornermillu siunertat (§ 30).

Peqqissutsimut paasissutissanik il.il. timip nakorsaatissiorneqartarneranut pilersaarutitut suliassamut atugassanik ingerlatitseqqinnissamut, *takuuk § 29, imm. 1*, siullertut piunasaqaatigineqarpoq ilisimatusaatit siunertat erseqqilluinnartuussasut. Aappasaanik suliassamik pilersaarut Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønlandimut nalunaarutigineqarsimassaaq. Ilisimatusartut aalajangersakkami oqaatigineqartutut timip nakorsaatissiorneqartarneranut pilersaarutitut suliassanut akisussaasuussat tassaagajunnerussapput nakorsat. Kisiannili aalajangersakkami aammattaaq ilisimatusartut nakorsat saniatigut allatut ilinniagaqarsimanermik tunuliaqutaqartut pineqarput, pissutigalugu pisuni tamani pilersaarusiatus suliassat ilisimatuutut naliliivigineqartassammata, tamatumanilu inuit peqqissusiannut paasissutissat atorineqassallutik.

Taamatut naliliineq Kommissionen for Videnskabelige Undersogelser i Grønlandimit ingerlanneqartarput, tassanilu ilaatigut nakkutigineqartarpoq pilersaarusiaq siunertamigut aammalu periaaseq atorineqartoq eqqarsaatigalugu ilisimatuussutsikkut nalinginnaasumik takussutissiinersoq aammalu pilersaarusiap ingerlannissaanut naammattumik pissutissaqarnersoq.

§ 29, *imm. 2* naapertorlugu tamatuma kingornatigut taamaallaat inunnt pineqartunut ataasiakkaanut saaffiginnittoqartassaaq, nakorsat pineqartunik katsorsaasimasut tamatumunnga akuersippata.

§ 30, *imm. 1* naapertorlugu Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfiup peqqissutisimut paasissutissat il.il., kisitsisitigut paasissutissiormut pilersaarusiormullu atugassat ingerlateqqinneqarnissaannut akuersissuteqarnissaa piumasaaqatigineqarpoq. Peqqinnissaqarfiup Nakkutilliisoqarfik tamatumunnga atasumik akuersissuteqarnerminut paasissutissat atorineqarnissaannut piumasaaqatinik aalajangersaasinnaavoq, soorlu piiarneqarnissaannut, ilisarnarunnaarsinnissaannut imaluunniit paasiuminaallisarneqarnissaannut piumasaaqatinik aalajangersaasinnaavoq ingerlanneqarnissaannullu erseqqinnerusumik piffissaliilluni.

§ 30, *imm. 2*-li naapertorlugu peqqissutisimut paasissutissanik kisitsisitigut paasissutissiormut pilersaarusiormullu atugassanik ingerlatitseqqittoqarsinnaavoq Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfik akuersiteqqaanngikkaluarlugu, tamatumani inatsit, Inatsisartut inatsisaat Inatsisartulluunniit peqqussutaat malillugit pissappat.

§ 31 naapertorlugu paasissutissat § 29 aamma § 30 naapertorlugit ilisimatusarnermut, kisitsisitigut paasissutissiormut pilersaarusiormullu atugassat, kingusinnerusukkut kisitsisinik paasissutissiormik ilisimatuussutsikkulluunniit sulianik siunertalimmik suliarineqassanngillat. Tamanna malittarisassanut naapertuuttuussaaq ilisimatusartup paasissutissat ilisimatuutut allaaserisaqarnermut atatillugu akerlerisamut ingerlateqqippagit. Tamatuma saniatigut ingerlatitseqqinneq, soorlu tamanut saqqummiussineq, taamaallaat pisinnaavoq *imm. 2* naapertorlugu ilisarnarunnaarsaanikkut. Ilisimatuussutsikkut misissuinerit inernerit taamaalillutik taamaallaat ingerlateqqinneqarsinnaapput imaalillugit, paasissutissat inunnt aalajangersimasunut tunngatinneqarsinnaajunnaarlugit.

§ 32-mut tunngatillugu

Naalakkersuisut § 32 naapertorlugu paasissutissat oqartussaasunut Kalaallit Nunaata avataaniittunut ingerlateqqinneqartarnerat pillugu malittarisanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Kapitali 6

§ 33-mut tunngatillugu

Naammagittaalliuutit napparsimasut pisinnaatitaaffii pillugit peqqussummi pineqartut Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfianut ingerlatinneqarsinnaapput, immikkut naammagittaalliuuteqarnissaq inatsiliornikkut peqqussutigineqanngippat. Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangigai oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat.

Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfia peqqinnissaqarfimmi qitiusumik aqutsineq il.il. inatsimmi nr. 397-imi 10. juni 1987-imeersumi, kapitali 3-mi, §§ 12-22-mi, kingusinnerusukkut allannguuteqartinneqartumi, inatsisitigut tunngaveqarpoq. Inatsit §§ 2 aamma 4 eqqaassanngikkaanni Kalaallit Nunaannut atuuppoq.

Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfia oqartussaasutut ingerlatsiviuvoq namminersortoq aammalu kikkunnulluunniit attuumassuteqanngitsoq. Naammagittaalliuuteqartarfiik oqartussaasunut peqqinnissaqarfiup ingerlanneqarneranut akisussaasunut attuumassuteqanngilaq aammalu politikikkut soqutigisanut attuumassuteqarani.

Naammagittaalliuuteqartarfiik aalajangiissagaangat, inuinnaat marluk peqqinnissaqarfimmik atuisunut sinniisuusut, peqqissaanermillu sulisut marluk suliamut ilinniagaqarsimasut, peqataasarput. Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasoraa inatsisileritooq, Nunatsinni eqqartuussisuunermiit piumasaqaatinik naammassinnissinnaasutut toqqarneqartoq.

Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfiata peqqissaanermik suliaqartup ilinniakkani tunngavigalugit suliai pillugit naammagittaalliuutit suliarisarpai. Ilinniakkat tunngavigalugit suliaq tassaavoq suliaq, peqqissaanermik suliaqartumit ingerlanneqartoq. Tamatumani assersuutigalugu tassaasinnaavoq misissuineq, katsorsaaneq, peqqinnissaqarfimmi paaqqutarinnineq, paasissutissiineq, isumaqataanikkut akuersisitsineq kiisalu nakorsap nalunaarutaasa suliarinerat. Naammagittaalliuuteqartarfiup aammattaaq nipangiussisussaataaeramik unioqqutitsinerit - eqqartuussiviup pineqaatissiineramik suliaassami apeqqummut tamatumunnga isummersimasinnaanera eqqaassanngikkaanni - peqqissutsimut paasissutissanik paasissutissinneqarsinnaatitaaneq pillugu naammagittaaliutinut aalajangiinerit suliarisarpai.

Napparsimasut pisinnaatitaaffii pillugit peqqussummi pineqartut, Peqqinnissaqarfiullu Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfianut ingerlatinneqarsinnaasut tassaapput apeqqutit paasissutissiisarnermut aammalu kapitali 2 naapertorlugu paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersinermut, kapitali 3 naapertorlugu immikkut pisuni nammineq aalajangiisarnermut, kapitali 4 naapertorlugu suliamut allattukkanik paasissutissinneqarsinnaatitaanermut aammalu kapitali 5 naapertorlugu nipangiussisussaataaeramik unioqqutitsinermut tunngasut. Oqaaseqatigiit: "Inatsimmi malittarisassat malillugit immikkut naammagittaalliuuteqarnissaq

peqqussutigineqarsimangippat" uunga tunngavoq, soorlu immikkut inatsisip atuuffiata iluani immikkut naammagittaalliorsinnaaneq pineqarpat.

§ 34-mut tunngatillugu

Peqqussutissatut siunnersuummi § 34 naapertorlugu pisinnaavoq nipangiussisussaataaneq aammalu peqqissutsimut paasissutissanik ingerlatitseqqinneq il.il. pillugit malittarisassat inatsimmi § 5-imiittut unioqqutinneqarsimagaappata. Aalajangersakkamissaq ersarissumik aalajangersarneqarpoq pinerluttulerinermut inatsimmi aalajangersakkat naapertorlugit sakkortunerusumik pineqaatissiisinnaaneq aalajangersakkami akornusersorneqanngitsoq. Tamanna peqqissaanermik suliaqartunut pisortani sulisunut pingaarutilerujussuanngorsinnaavoq, tassami taakku § 23, imm- 3 naapertorlugu nipangiussisimasussaataasut sulinerminni isertuuttussaammatigit tak. pinerluttulerinermut inatsimmi § 29.

Peqqussutissatut siunnersuummi aalajangersakkat allat unioqqutinneqarneranni eqqartuussiviit pineqaatissiineri Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfiata suleriaasiatigit pisassapput imaluunniit - qaqutiguinnaq - politiit ingerlaannaq suliniuteqarnerisigut.

Peqqissaanermik suliaqartut il.il. akuerisaasut Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfianiit avoqqaarinnissuteqarfigineqarsinnaapput, takuuk nakorsat suliassaannik ingerlassineq pillugu Kunngip Kalaallit Nunaannut peqqussutaani nr. 860-imi 18. december 1991-imeersumi § 6, imm. 1. Sualunnerusunik pisoqartillugu eqqartuussiviit peqqissaanermik suliaqartunik pineqartunik, taakkua suliannik ingerlatsinerminni malittarisassanik atuuttunik unioqqutitsinerannut pineqaatissiisinnaapput, takuuk nakorsat suliassaannik ingerlassineq pillugu Kunngip Kalaallit Nunaannut peqqussutaani § 18, taamaalillutillu aammattaaq napparsimasut pisinnaatitaaffii pillugit peqqussut naapertorlugu pisussaaffimminnik unioqqutitsinerminnut. Peqqissaanermik suliaqartut tamarmik napparsimasut pisinnaatitaaffii pillugit peqqussutip aalajangersagaanik unioqqutitsinerminnut pineqaatissinneqarsinnaapput, tamatuma peqatigisaanik pinerluttulerinermi inatsisip nalinginnaasumik aalajangersagaanittaaq unioqqutitsinermik kinguneqartussamik. Assersuutigalugu paasissutissinneqareernikkut isumaqataalluni akuersineq pillugu aalajangersakkanik سوالunnerusunik unioqqutitsineq, pinerluttulerinermik inatsimmi nakuuserneq pillugu aalajangersakkat naapertorlugit pineqaatissinneqarsinnaavoq.

Kiisalu peqqissaanermik suliaqartoq akuerisaq peqqinnissaqarfimmi qitiusumik aqutsineq pillugu inatsimmi §§ 5-11 naapertorlugu akuerisaanerminek arsaarneqarsinnaavoq pineqartoq suliannik ingerlatsinermini ilaatigit sualuttumik sumiginnaanermigut allanut ulorianartorsiortitsisutut isumaqarfigineqarpat. Tamannattaaq napparsimasut pisinnaatitaaffii pillugit peqqussutip aalajangersagaanik unioqqutitsinermut ilaatinneqarsinnaavoq.

Pisortani peqqissaanermik suliaqartut ingerlatitseqqinnissamut malittarisassanik sumiginnaagunik, takuuk peqqussummi kapitali 5, qanoq pisoqarnera naapertorlugu

suliaminnik sumiginnaasutut akisussaatinneqarsinnaapput. Peqqissutsimut paasisutissat peqqissaanermik suliaqartut marluk, tamarmik nipangiussisussaataasut akornanni pisinnaatitaaffeqanngitsumik ingerlateqqinneqarsimappata, tamanna pineqartunut taamaallaat suliatigut kinguneqartitsissutaasariaqarpoq. Pinerluttulerinermi inatsisitigut pineqaatissiisariaqalernerup (aammattaaq) taamaallaat pisuni sualuttorujussuarni atorineqartarnissaa pisariaqartarsinnaavoq.

Kapitali 7

§ 35-mut tunngatillugu

Inatsisartut peqqussutaat ulloq 1. august 2001 atuutilersussatut siunnersuutigineqarpoq.